

ELŐFIZETÉS
NYELVEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.
NYELVEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 5-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, július 5.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Német aggodalmak Ugron miatt
A mi honvédségünk.
Fegyházban — a becsületért.
Hogyan vesztett el a mandátum?
As aradi új pénzügyigazgató.
Szelle egyezkedik.
Magaviselete — „tűrhető.”
Nemzetközi szédelő banda.
Vizsga után.
A gyermekek vívása.
As iskolaszék ülése.
Tárca: A diák. Irta: Thury Zoltán.
Csarnok: A fam pártfogója. Irta: Tolnai L.

Német aggodalmak Ugron miatt.

Arad, július 4

A Vossische Zeitung amaz aggodalmának ad kifejezést, az Ugron-Rimler leplezések alkalmával, hogy a magyarok agaszkodása a hármasszövetséghez már nem olyan szilárd és megbízható, mint annak előtte.

Ez az aggodalom annál inkább visszahat, mert a német közvéleményben sokkal nagyobb fontosságot tulajditanak neki, mivel jól tudják, hogy a hármasszövetség biztosítéka a monarchiában éppen Magyarország, míg Ausztria a Schönerer pártot kivéve, amugy is a szláv politika kajaiba kívánczok.

Ez az aggodalom azonban teljesen iába való s csakis a viszonyokkal való ijékoztatlaniságból ered.

Igaz, hogy távolról nézve elég aggodalmasnak látszhatik az, hogy egy magyar politikus tárgyalásokat folytat egy idegen hatalom minisztereivel s idegen pénzen akar agitálni a hármasszövetség ellen, de ha közelebbről nézzük, ha tudjuk, hogy ki Rimler és ki Ugron s hogy mennyire nem áll, nemesak a magyar közvélemény, de még kised 6 tagu pártja sem mögötte, akkor látjuk, hogy oda redukálódik az egész, hogy Ugron és Rimler párszor antisambriroztak a francia külügyminiszternél egy jó üzlet, egy bank érdekében, melynek megnyerése céljából elég inkorrektül, politikai motívumokat is igyekeztek felhasználni.

Hogy ezt mennyire nem vették komolyan ott sem, azt az is bizonyítja, hogy az üzlet Ugronéknak nem sikerült és éppen ezért teljesen felesleges a németeknek azt képzelniök, mintha Ugron leplezése valami komoly politikai jelentőséggel bírna.

Németországban különben attól tartottak, hogy Ugron — az idegen segély révén a választásoknál nagyobb agitációt fejt ki s egy hármasszövetség-ellenes pártot szervez, a mely bejutván aztán a parlamentbe, képes lesz megbontani a magyar közvéleménynek az egyöntetű szilárdságát, melylyel eddig a hármasszövetség politikáját a hivatalos magyar állammal egyértelműleg támogatta.

Fokozta az aggodalmakat az a tudat, hogy a jövő választások teljesen új álla-

potokat és politikai viszonyokat találnak nálunk, az új rendszer az új szabadelpvűpárt, a kuriai bíraskodási törvény, meg az inkompatibilitás revíziója következtében, mely állapotok, hozzávéve a tiszta választások jelszavát, mindenesetre kedvezni fognak a függetlenségi pártnak.

Nem szükséges ismételnünk, hogy az aggodalmak eme része is tulzott, mert ha a kevesebb erélylyel és több liberalis engedménnyel vezetendő ugynevezett „tiszta választások” némely helyen csakugyan meglepetéseket okozhatnak is, azért itt Magyarországon oly szilárd és öntudatos a hármasszövetség iránt való hűség, hogy azt baj, vagy veszteség nem is érheti.

Erősen áll nálunk az a tudat, hogy a hármasszövetség, illetve a germán világpolitika, mely a szláv áramlatokkal áll szemben az az egyedüli politika és szövetség, mely bennünket saját érdekében is nemzeti aspirációinkban támogathat.

Ezzel szemben egy francia szövetkezés, mely orosz politikát jelentene, kiszolgáltatna bennünket mindig fenyegető szláv-ságnak.

Ezt Ugron milliója kedvéért egy magyar sem kívánhatja és így a német sajtonak semmiképen sem kell a felett aggodalmaskodnia, hogy a magyar közvélemény szimpatiai a hármasszövetség iránt már nem oly megbízhatók, mint annakelőtte.

TÁRCA.

A diák.

Irta: Thury Zoltán.

Az alkonyatra birtelen rácsapott az este, mint valami nagy fehér madár. Hó volt minden felé, a végtelenségig fehér mező, a miből illatosan, szikrázva ömlött ki a világosság, ár az ég fekete volt és az egész boltozaton ahol egy csillag se bujt elő a fellegek alól. A egyoldalról a házra meg az udvarra nézett a emető, néhány márványkő, a mi félig belelipped a hóba és sok kis kereszt, a minek a edves fekete fáján megolvadt a hó. Aztán köil, messze semmiféle élet. Almosan, törődötlen tettek-vettek az udvarban is. Lenn a park mellett a sütökemencéből tűz világított. A sárga fényben árnyak jártak s egy alak emikus, egyforma mozdulatokat tett karjaival: — egy kettő, egy kettő. Egy cseléd darsztott benn. Kihallatszott a tészta cuppogása. Egy kocsisforma ember lovakat vezetett a váuhoz. azután bután, bögvé sirt a borju s a tőkemence meleg oldalához lapulva egyetvet vakkantott a kutya. Benn a faluban ngani kezdett egy harang s az asszony, a a házból kijött, keresztet vetett s mormotott valamit. Nagy kendőbe volt pakolva s még kövérebbnek látszott, mint a milyen volakepen volt.

A hogy végig dőcögött az udvaron, li-

bához hasonlított s a mikor szólott, mintha hápogott volna. El-elfuladt a hangja a zsirban, mi nagy tokában gyűlt össze az álla alatt.

Az udvar közepén hirtelen megállott. Csengetyü-szó ütötte meg a fülét. Előbb csak úgy hallotta, ha éppen az ut felől fujt a szél. azután mindig közelebből.

— Jön az ur, — mondta a leánynak. — Bandi vigyen fel fát. Indulj, mondd meg neki. Majd én itt állok addig a teknő mellett.

A leány az istálló felé szaladt s most már közelebbről hallatszott a csengő, meg néha csattogás is, ha kőhöz vágódott a lovak patkója. A kövér asszony csak azt várta, hogy visszajöjjen a cseléd s megindult vissza a ház felé. Két megvilágított szeme volt csak a hosszú épületnek, a többi ablak sötéten bámult ki a hóra. Benn azonban barátságos világ volt. Egy tulfütött cserépkályha meleget ontott ki magából és sok volt a szobában a puha szék meg a divány. A szoba közepén már meg volt terítve az asztal, csak bort kellett tenni még reá s hogy teljes legyen a nyugalom, a fal hosszában vetve voltak az ágyak is. Sok párna volt bennük, meg nagy, dagadós dunyha, a mi alatt befulad az ember a derékajakba. A mindentől visszavonult emberek számára ajánlatos ágyak voltak ezek, nagy, szép hosszú alvásokra szánva.

Az asszonyt mintha már el is álmosították volna. Bóbiskolt, míg a szekrényből szalvétát keresett elő és hogy frisebb legyen, maga ment

ki a tornác végére a kamarába borért. Eppen akkor fordult be az udvarba a szánkó. Olyan örült vágatással iramodtak neki a háznak a lovak, mintha föl akarták volna lökni. A hogy gyors kanyarodással elfordult a tornác mellett, a szán, még tova rohantak vele s a hogy fátyolosan, rekedten rájuk szólott a bakról a férfi, észre se vették. A kocsis vetette magát eléjük s kiabált: — hahó, hahó.

— Ilyen bolondul hajtani — mondta az asszony. Osszetöröd magad, meg a lovat is.

— Hajt a fene.

A kocsis a zabát tartotta, s a gazdájára bámulva mormogott.

— Bizony pedig meghajszolta őket a tekintetes ur. Folyik róluk a víz.

— Ne gagyogj, mars!

Elsőnek ment be a házba s végigdobta a diványon a bundát. Egy székre meg a sapkát hajtotta. Az asszony utána járt s összeszedte a holmit. Látta, hogy rossz kedve van, nem bántotta. Künnről nagy nyaláb fával jött be a legény s még dobott a kályhába pár tuskót, aztán a cseléd jött a tállal. A férfi elfordult tőlük s egy-egy szóval felelt az asszonynak.

— Fizetett?

— Igen.

— Az egészet?

— Igen.

— Feri. valami bajod van?

— Nincs. — Ujra bejött a lány, erre hirtelen iszonyatos dühbe jött az ember. — Hord el magad!

A mi honvédségünk.

(Az új adlátus.)

Arad, július 4.

Klobucsár Vilmos adlátusi kineveztetése aktuálisá tesz egy kérdést, amelyet őszinte csudálkozásomra mindeddig még senki sem bolygatott meg. Ez pedig a Horvátországban állomásozó magy. kir. honvédezredek kérdése.

Furább dolgot alig lehetne találni e kerek világon, mint ezen ezredeknek a helyzetét. — Hivatalos címük: „Krajlevska ugarska domobranstva“, ami annyit jelent magyarul, mint: Magyar királyi honvédség. Szolgálati nyelvük horvát, legénységük és a lehetőséghez képest tisztjeik is Horvátországból egészítik ki magukat.

Már most mik ezek? Horvátul vallják magukat magyar ezredeknek s aranyzsinóros attilában hirdetik büszkén, hogy nem tudnak magyarul. Nem akarok én ebből nemzetiségi kérdést csinálni, vegyük csak a delgot nemzetiségi szempontokból.

A Horvátországban elhelyezett ezredek — jól hangsúlyozom hivatalos elnevezésüket, — mert ők nem horvát ezredek, nem képeznek egy külön egészet, hanem kiegészítő részei a magy. kir. honvédség intézményének: a zágzabi VII. honvédkerület, élén Csanics tábornokkal, semmit sem különbözik a többi hat kerülettől, csak a szolgálati nyelve horvát. — Annyira horvát, hogy ott a magyar nyelv bírása nem kötelező, de nem is — tudják. Néha néha bakafantokodik itt a törzstiszti tanfolyamon valaki, aki előkotorászva a régi rendeleteket és szabályokat, kisüti, hogy a törzstiszti tanfolyamot végezni akaró tiszteknek a magyar nyelvet szóban és írásban birniok kell. De látva, hogy borsót hány a falra — ő is elhallgat. Különös véletlen, hogy ezen iskolának is éveken át Valentics Dániel volt a parancsnoka.

Józan embernek nem kell elmagyarázni, hogy a katonaság főcélját az egyöntetű, esetleg egyetemes működés képezi; hogy a haderő voltaképpen egy önálló egész, a mely csak közgazgatási sztratégiai szempontokból van feltárgolva. Hogy képzelhető azonban helyes és pontos összműködés akkor, ha az egyik rész a másikat meg nem érti? Tessék csak egy erdélyi

magyar és egy horvátországi magyar honvédezredet összevonni. Nincs az a gráci veterán, a ki ezekkel zöld ágra vergődne!

Miért lehet a közös hadseregnek horvátországi ezredeinél német a szolgálati nyelv? Erre mindjárt tudnak az egyöntetűség érdekeivel előhozakodni, de ha a honvédség iránt érdeklődik valaki, csak vállvonítás a felelet. Avagy talán a honvédségnek nincsen egyöntetűsége!

Hát a honvédség nem katonaság?! Azért csüng minden jó magyar ember egész lelkével e fiatal intézményen, ápolja és védi, mint egy gyöngye virágot, hogy ilyen módon világcsufja legyen a haza dédelgetett büszkeségéből? Hiszen egész joggal mutathatnak ujjal reá az emberek a mi honvédségünkre, a mi szemünk fényére, mert ez nem had ró, de torzszülött, nem katonaság, hanem egy modern Babel!

Ismétem, nem nemzetiségi politikát üzők akkor, midőn ezeket mondom, hanem egyszerűen a józan ész felfedezte visszásságokat mutatom meg azoknak, kik ép szemmel sem látnak. Elvégre politikai célzattal is lehetne kérdezősködni e sajtáságos privilégium felől akkor, a midőn mi, mint elismert és egyenlően jogosult társállam roppant nagy erőmegfeszítéssel tudjuk saját jogainkat érvényesíteni.

Ha már okvetlen muszáj a magyarnak a balek nem éppen hálás szerepét betölteni, hát adjunk inkább a horvátoknak negyvennyolcas érdemeik jutalmául önálló honvédséget — ezen sem lehetne csodálkozni, mikor egy csáford-jobbaházi Bolla Kálmánt elűzünk, hogy helyébe a töröl metszett szittyia Klobucsárt ültessük be; — de ne csináljunk magunkból maskarát, nemzeti seregünkből pedig — bábszínházat!

rendkívül erőteljesen leparancsolták honnunket, ha az új adlátus a fenti állapotokon való változtatást szorgalmazná. Egyébként Klobucsár nem azok közül való, kiket a cár homlokokon csókol, ő nem vérengző természetű, vitézi rohamokra ezideig csupán a manővereken vezette hadát, barátságos papirtöltényekkel ontva gyilkos tüzet az ellenségre, de itt aztán megmutatta, hogy jó stratégia. Kiténő lovas, amit bizonyít az a körülmény, hogy lovassági felügyelő volt, azonkívül pedig istenfélő és békeszerető férfiú, aki senkit még halálba sem

űzött s aki, ha rajta áll, bizonyára nem aldályozza meg honvédtisztjeinket abban, hogy fogukhoz verjék a garast.

Kár volna tagadni, hogy a Bolla távozá fájdalmasan fogadja a magyar közvélemé mert Bolla kipróbált zseniális s vitéz kat volt, emellett jó magyar ember, aki a nem: érzéssel közösségbe tudott lépni. Klobucsár neve s egyénisége ebből a szempontból ideg Azt mondják a beavatottak, hogy tanult tona. Helyét Bolla után mégsem lesz könnyű betöltenie, ha meg akarja tartá a bizalomnak s szeretetnek azokat a tart kait, melyeket Bolla a magyar polgári tá dalom részéről is kivivott, s amelyekkel a n zeti hadsereg legfőbb méltóságát betöltő számolnia kell. Ezt követeli a nemzet, de kézzel foghatóbb garancia e követelés sul nézve: az a József főherceg igaz ma: szelleme.

TÁVIRATOK.

A szultán gyasza.

Konstantinápoly, július 4. A szul harmadik felesége meghalt. A szul nagyon fájdalmasan érinti ez a csapá:

Az amerikai hőség.

New-York, július 4. Noha több vidé zivatar volt, a hőség még egyre tart brooklyni Szt.-Agnes templomba bet a villám. A templom építése 250.000 lárba került. New-Yorkban és környé junius 28-a óta 517 ember halt meg a n hőség következtében.

Fegyházban — a becsületért

(Az „erkölcsi könyvszer.“)

Arad, július

A törvénytörési csarnokok világa gyal vet fel olyan eseteket, a melyek megvilági a társadalom egész gondolkozását. Most is o esettel találkoztunk, a mi mellett lehetetlen mennünk, hogy gondolkodóba ne essünk fel. Mert ez az ügy szinte megdöbbentően tárja hogy milyen hamis fogalmakkal köti-ö

Már a lány betette maga mögött az ajtót, amikor békíteni kezdte az asszony.

— De Feri, kenyeret hozott.

A férfi isszonyu leverten szólott, inkább nyögött, mint a beteg ember.

— Ne hozzon semmit.

Nem igen evett, csak ivott. A vizes poharába töltötte a bort s a mikor kiürült előtte az üveg, másikért indult. Az ajtótól azonban idegenkedve huzódzott s visszafordult az asszonyhoz.

— Hozzál te. En nem megyek ki.

— Miért? Nem jól érzed magad?

— Nem.

Aztán tovább ivott. Látta, hogy az asszony már alig ül a széken, de nem szólott hozzá. Maga elé bámult s különösen bántotta az ajtó meg az ablak. Ha odapislantott, vissza kapta pillantásait az abroszra s néha, elvétve nézett el az asszonyig, a ki a széken bóbiskolt.

— Feküdj le! — mondta neki majdnem durván. — Mit tátod itt a szádat.

— Hát te?

— En még maradok.

Az asszony aggódalmasan nézett rá s az ágyhoz lopózkodva csakugyan vetkőzni kezdett. Sok meleg ruha hullott le róla, a mit mind szépen elrakosgatott a aztán hallatszott, hogy a dunya alá bujva motyog valamit: — Mi Atyánk Isten... add meg... áldd meg... mégegyszer kidugta a fejét a párnák közül.

— Hogy van Károly?

— Jól.

— S Domokos? Megkapta a pakkot?

— Meg.

A férfi nagyot ivott s a két öklére fektetve a fejét, mintha ő is aludni akart volna. Aztán meg hirtelen fölriadt s ész nélkül kezdte rakni a kályhát. Megint visszament az asztalhoz, levetette a kabátját, meg a mellényét is.

A kabátzsebben valami nehéz holmi volt, érezte, hogy a székre dobta. Nagy bőrtárca került ki belőle. Fölnyitotta s kimarkolta belőle a pénzt, sok ezrest, százast. Előbb számolni akarta, de nem volt türelme hozzá. Ugy egy csomóban dobta be a fiókos szekrénybe, a mi az ágy között állott. Aztán járkálni kezdett a szobában s most, hogy nem látta senki, iszonyuan eltorzult az arca. Az erei megteltek vérrel, kidülledtek a homlokán s csurgott róla a víz.

Ugy járt, mint a részeg s a torkát nagy hang fojtogatta, a mit erőszakkal gyömszőlt vissza magába. Megint az asztalnak dült s belevágta a fejét, a hogy nekiesett. Az üvegek kocogására, meg a puffanásra fölriadt egy pillanatra az asszony, de aztán újra elaludt. Lassan, szabályosan szuszogott a párnák között. Az ember egy ideig nézte s egyszerre ordítva tört ki belőle a jaj. Nem is fékezte magát ez a nyugodt álm egészen elvette az esztét. Az asszony felült az ágyában s rémülten meresztette rá szemeit.

— Feri!

A férfi melléje ült s ráhajolva puszogni kezdett neki.

— Hát hallgass ide. Megöltem egy embert.

Kidülledt szemekkel, nyögve, lihegve mételte:

— Megöltem egy embert.

— Te?

— En.

Az asszony még kérdezni akart, de tudott eljutni a hangos szóig. Majdnem eszen nézte az urát s toltta el magától, hogy ban láthassa.

— Hát hallgass ide. Nem tudom magam tartani.

Valakinek meg kell tudni, olyannak ki nem adja tovább. Nem tudom egyedül selni. Csak aztán hallgass, ne mondd senki. Elvisznek a tömlőcbe. A fiuk is belepusztul ebbe, meg mi is, hát hallgass.

Végig simította a homlokát s hirtelen hunyta a szemeit. — Aztán bágyadtan zett maga elé s lassan indult meg a száj, a szó.

— Kemenes táján utólrtem egy... di. Elöttem ment. Fütült. A kezeiben a táska másikban bot s az ut szélén ment, úgy... m hogy alig érték be a lovak. A mikor elhala mellette, rám kiált. — Hova bácsi? — hitte, hogy kocsis vagyok. Tetszett nekem. üljön fel, ifjur, mondom neki. Akkora lehet mint a mi Jánoskánk, tán tizenhat, tizen esztendő. Bedobta a táskát a szánkóba s ült mellém. — Hová való, bácsi? — azt ki — Mondom neki s adtam neki pálinkát. üvegből. Itta s aztán rám néz s kacag. — engedjen meg tekintetes ur, mondja, már gedjen meg, én bizony azt hittem, hogy val urasági kocsissal van dolgom. Ki is készítet

mai társadalmunk az ugynevezett *essenilemen-séget*.

Egy váltóhamisító került a budapesti törvényszék sorompói elé. Jó házból való ifju irta nagybátyja nevét a végzetes keskeny papirosra. Hiszen ez mindennapi eset, — fogja rá mondani az olvasó. Mi csodálkozni való van ezen? A törvényszék kiszabta a megtévedt ifjura a büntetést, azzal vége. Napirendre térhetünk felte. Igen ám, de rendkívülivé teszi a dolgot az ifju ember védekezése. Mert az előkelő vádlott a bíró kérdésére azt felelte, hogy őt *erkölcsi kényszer vitte a bűnre*. Nagy összeget vesztett kártyán s ezt a *becsületbeli tartozást* 24 óra alatt ki kellett fizetnie, ha nem akarta, hogy a társaság kizárja őt kebeléből. Tehát, hogy a kártyaadósságát kifizettesse, s hogy a társaság szemében továbbra is *gavallér* maradjon: a fiatal ember inkább váltót hamisított. Hogyne! Hiszen ha a kártyatartozást ki nem fizeti: becsületbeli eljárást indítanak ellene és megfosztják lovagias elégtételadási képességétől. E rettenetes gondolatot nem bírta elviselni. Akkor inkább kitette magát a fegyház veszedelmének. Hiszen remélhette, hogy nagybátyja megkegyelmez neki és beváltja a váltót, anélkül, hogy őt elárulná. S akkor ő tovább is gavallér és lovag maradhat, párbajozhat, sőt becsületbírószágban ülhet és elhithető a szerencsétleneket, a kik a *becsület* dolgában *formahibákat követtek* el. Hogy a lelkében él az iszonyu bűntudat, — az nem tesz semmit.

A nagybácsi azonban nem volt oly kegyes és a mi lovagunk a fegyházba kerül, a hol lesz ideje elmélkedni a társadalom ferde tanai felte. S elmélkedhetünk mi is és felkiálthatunk: mennyire itt az ideje, hogy a társadalom megváltoztassa ama fogalmakat, a melyek már oly sok *existenciát* áldozatul követeltek. Nagyon *igaza volt s királyi ügrésznek*, a mikor ez esetben a társadalmat az ifju büntársának monddta, azt a társadalmat, mely a becsületet nem abszolút, de relativ fogalmak szerint osztályozza és kategóriákra osztja. A mi egy társadalmi osztályban bűn, az a másikban nem bűn!

Mily tömördek szerencsétlenség okozója volt már a becsület e hamis definíciója. Sokan próbálkoztak már azzal, hogy a becsület e ha-

mis fogalmát eltöröljék, de a társadalom ma-kacsul és kegyetlenül ragaszkodik előitéletéhez. Egyesek gyengék vele szemben és kénytelenek meghódolni követelményeinek. Különösen a párbajozás terén érvényesül a leghamisabb felfogás, de hiába a sok igazságtalan ki-menetelű párbaj és hiába a sok emberáldozat — a barbár előitélet dul tovább. Emelkedetebb tisztultabb felfogás a becsületről nem sikerül behozni a közönség gondolkozásába. A becsületbírószágok felállítása volna a legjobb eszköze annak, hogy a téves ideákat kiküszöböljék. De hát ez a reform egyre késik és nincs is remény, hogy valaha megvalósuljon. S ezért találkozik olyan esettel, a mi valóságos, szörnyű szatyrája a becsületről való hamis fogalmunknak, — a mikor egy előkelő ifju a *fegyházba* kerül, — mert *gavallér* akart maradni, mert megakartta őrizni a lovagias becsületét.

Hogyan veszett el a mandátum?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, július 4.

Nomina sunt odiosa . . . Tehát nevek nélkül írjuk meg ezt az igaz esetet, a mely így esett meg:

Van Magyarországnak több olyan két rivális városa, mint Nagykőrös és Kecskemét. Ilyen két versengő város A. és B. is. A mi A-ban van, az szemét szurja a b-iaknak és ha B. mellett megáll a gyorsvonat, akkor A. város lakossága menten mindent elkövet, hogy a gyorsvonat legalább is megálljon és egy percet tovább álljon meg A.-ban, mint B.-ben.

Az utóbbi években azonban egészen másról volt szó. A két rivális városnak nem volt felsőbb *leányiskolája*. Ezek óta folyt a harc, hogy melyikük kapja meg. A.-nak volt egy régi, érdemekben megőszült országos képviselője, a kiről úgy tudták, hogy akkora a befolyása, mint két államtitkárnak.

Az egész város egyre ott csüggött a képviselőn, hogy valahogy el ne mulasszon semmit, a mi A. javára billenthetné a mérleget, mert ha véletlenül mégis B. kapná meg a leányiskolát, az akkora szégyen volna, hogy ezt az a-i lakosság el nem viselhetné. Menten

Most már megolvashatom őket. A lóval nem is törődöm. Iszonyuan mentek. Hátul pedig vagy tizenöt farkas — s ekkor egyszerre elkezdett iszonyuan dobogni a szívem. A diákra néztem, láttam, hogy tünődik . . . Az arca nem töprengett, hogy nem tréfálok-e, de a szeme mosolygott. Aztán hogy mi volt, azt már nem tudom. Most se tudom. Egy percig arra gondoltam, hogy ez a fiu az én kis bajtársam. Ketten verekedtünk. Védelmzem, a mig ki nem fogy belőlem a lehellet, aztán én magam hazaviszem a szánkón s odaadom az anyjának, hogy: — tessék asszony-ság . . . De már ezalatt bizsergett bennem valami. Hogy hátha legalább én menekülni tudnék . . . Hiszen itt mind a ketten megdöglünk. Hát miért mind a ketten . . . Hát-ranézttem . . . Az egyik, nem is tudom ki-mondani a nevét, az egyik már majd a saroglyára ugrott s én elkezdtem ordítani: — no diák, no . . .

— Tessék, tekintetes ur — mondta, tessék.

Akkor már fogtam és nagyot löktem rajta. Kiesett az utra. Még utána kapott a szánkónak s hallottam, hogy kiabál: — a táskám! — aztán, de már messziről, egyetlen egy visítás jutott el hozzám belőle. Több semmi.

Az asszonyt mintha kővé meresztette volna a rémület. Szederjés arccal, nyitott szájjal bámult az emberre. Az pedig már összeesett s nyögve panaszolt.

— Akkora lehetett mint a mi Jánoskánk. Talán egy kicsit idősebb.

kisülne még a városi hajdu szeme is, ha a b-iak lefőznék. A városát.

De B. sem pihent és nem várta, a mig a sült galamb lerepül. A vetélykedés tehát egyre tartott. Mind a két város küldöttséget menesztett a miniszterhez és mindakét város egymásra licitált, melyik ad többet a leányiskola számára.

E közben telt az idő s az országgyűlés ülészaka fogyóban volt. Most ütötte csak a vasat a két város nagyérdemű közönsége.

Néhány hónap előtt történt A.-ban, mind türelmetlenebb lett a polgármester és az egész képviselőtestület. Egyre faggatták a képviselőjüket:

— Nos, mi lesz, megkapjuk-e végre az iskolát?

A képviselő épen az nap jött le a fővárosból.

— Hát meg lesz — felelt az aggódó kérdészködékre — most már biztos, hogy megkapjuk, tegnap beszéltem a miniszterrel.

Nagy volt az öröm a városban.

— Mégis csak lefőztük a szomszédot! — járt szájról-szájra nagy gaudiummal.

Hogy-hogy nem, — oly csodálatos a sors játéka — *ugyanazon a napon* érkezett le B.-be a *miniszter leirata*, a melylyel tudatja, hogy a leányiskolát B.-ben állíttatja fel. A hir futó tüzként terjedt el és természetesen reggelre már A.-ban is mindenki tudta a lesújtó „megszégyenítő” hirt.

A város képviselőjét megrohanták. A mikor ez megtudta, miről van szó, elképzelheti a nyájas olvasó, hogy birtelenében mindenütt szeretett volna lenni, csak épen A.-ban nem.

Természetesen löttek a mandátumnak. Még leghivebb emberei is elfordultak tőle és más jelölt után néztek.

Találtak is egy tekintélyes, nagynevű képviselőt, a kiből egyszerre összpontosult minden bizalom.

— Dejszen, nem főz le bennünket többé B. városa! — mondogatják az a-iak. — Ha ők leányiskolát kaptak, mi most nőgyetemet kapunk. Alább nem is adjuk.

Beszélik, hogy ez a fenyegetőzés nagy konsternációt keltett B. városában.

Igy veszett el a legbiztosabb kerület A. város öreg képviselője számára.

Sokat mulatnak most ezen a budapesti pártkörökben.

TANÜGY.

Az iskolaszék ülése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 4.

Aradváros iskolaszéke *Salac Gyula* polgármester, iskolaszéki elnök elnöklése alatt ülést tartott, melyen elparentálták a mult iskolai évet. A parentálás azonban ugyancsak vigan ment, mert „mindent örvendetesen vettek tudomásul a halotról”: a *vizsgák eredményeit* a kiküldött vizsgabiztosok jelentései alapján és a *tanügyi állapotokat* az iskolai évfolyama alatt az iskolafelügyelő jelentése folytán.

Tandij-bevételek címén *42684 korona*t vettek be, ami a mult évinél körülbelül ezer koronával több. A séga-polturai hat osztályu elemi leányiskolának évi 600 korona segélyt, 200 korona labkért és 12 köbméter tüzfát szavaztak meg, amely kedvezmények ellenében a most már községileg segélyezett magániskola köteles lesz tandiját a városi iskolák tandijának összegére leszállítani s a város által kijelölt legfeljebb hatvan tanulóat tandij-kedvezményben részesíteni.

A gyűlésen *Salac Gyula* polgármester elnöklése alatt jelen voltak: *Simon Karolin*, *Abrai Lajos*, *Boros Vida*, *Barabas Béla dr.*, *Domonkos Lajos*, *Hegedüs László*, *Marschall Lajos dr.*, *Neuman Adolf*, *Pozsgay Lajos dr.*, *Péterffy Antal*, *Robitsek Agoston*.

a két hatost. hogy majd odaadom. — Annál jobb öcsém, mondom, legalább megmarad a két hatos.

Aztán a rigóci erdők alatt egyszer csak halom a farkast. Vonított, mint a kutya, csak-hogy tompábban, nyujtva, nyujtva. Végigfutott rajtam a hideg, de gondoltam, hogy másnak szól a bőgés. Jár még ezen a tájékon szánkó. Akkor kezdtem el verni a lovat. O mulatott mellettem. Így jobb menni — azt mondja — Abból láttam, hogy utánunk jönnek a farkasok, hogy most már verés nélkül vágattak a lovak. Ilyent még nem láttál. Majd kitepték a kezemből a gyeplőt. A Rigó szügyébe vágta a fejét s nyivogva ragadta magával a másikat is, a lustát. En meg elkezdtem hideget iz-zadni a bundában, a diák meg füttyörész, füttyörész . . .

Néha hátranéztem. Előbb csak messze láttam egy-egy pontot, a mi mozog a havon. Szerte voltak. Mindenik a maga útján nyargalt utánunk és sokkal sebesebben, mint a ló. Nekem már végem. Azt hiszem, hogy megboldulok. Most is azt hiszem. — No diák — mondom — hát itt hagyjuk ezt a kis világot. Megyünk a fenébe. Neked az anyád otthon, nekem gyermekeim, ki a hivatalban, ki az iskolában, ki a katonaságnál, minket ugyan senki se lát többé.

— Miért tekintetes ur?

— Nézz hátra.

Hátranéz s aztán belém mereszi a szemét s azt mondja nagy bölcseltesen:

— Kutyak.

A farkasok tán már száz lépésnyire se voltak.

Szathmáry János, Schusztler Illés dr., Millig József iskolafelügyelő és Bonts Aurél jegyző.

(—) **A megbukott tandíjmentes tanulók.** Sok vagyontalan, szegény szülőn fog segíteni Salac Gyula polgármester iskolaszéki elnöknek a városi iskolaszék elé terjesztett mai indítványa. A fennálló szabályok értelmében az iskolai év kezdetén tandíjmentességet nyert tanulók ezt a kedvezményt elvesztik az esetben, ha a karácsonyi klasszifikáció alkalmával egy tantárgyból is elbuknak. Igen gyakran megtörténik azonban, hogy a tanuló már husvétkor, de az év végén is kijavítván elégtelen tanjegyt, jó bizonyítványt visz haza s a vagyontalan szülő ennek dacára kénytelen megfizetni az egész tandíjat. Az sem ritka eset, hogy a tanító a karácsonyi bizonyítványban is csak azért ad elégtelen osztályzatot a tanulónak — anélkül, hogy az a szekundát megérdemelte volna, — hogy nagyobb szorgalomra serkentse. A polgármester az ilyen esetekre való tekintettel azt indítványozta az iskolaszéknek, hogy a tandíjelengedés kedvezménye a vagyontalan szülőkkel szemben csak akkor szűnjék meg, ha a tanuló nemcsak az első évnegyedi, hanem az év végi bizonyítványban is elégtelen osztályzatot nyert. Az iskolaszék természetesen magáévá tette a polgármester humánus indítványát.

(—) **A gáj-tanyai iskola tanítója.** A jövő tanévvel megnyíló gáji tanyai iskola tanítói állásának betöltéséről tárgyalt ma az iskolaszék. Az ülésen Millig József iskolafelügyelő javaslatára kimondták, hogy az állást a pályázat kiírásának mellőzésével a jelentkezett jeles képesítésű aradi tanítójelöltek egyikével töltik be választás utján az augusztusi iskolaszéki ülésen.

Az aradi új pénzügyigazgató.

A Krausz József nyugalmába vonulásával megüresedett aradi pénzügyigazgatói állásra a m. kir. pénzügyminiszter — mint értesülünk — *Beke Károly nyitrai pénzügyigazgatósági titkárt nevezte ki.*

Szomorú „Hozott Isten“-nel fogadja Aradváros közönsége az új pénzügyigazgatót. Mert van már az is. Ma nevezték ki s nemsokára le is jön Aradra.

Ebből az alkalomból nem megvetendő dolog végigtekinteni, az aradi pénzügyigazgatóságnál történt dolgok szuggesztíója alatt, a magyar bürokrácia helyzetén.

Van a magyar tisztviselői karnak egy olyan bája, mely nem az övék, hanem a közönségé. Ez egyelőre abszurdumnak látszik, de rögtön világos lesz, hogy igaz. Kényes dolog, de olyan, melyhez keztyüs kézzel nyulni lehetetlen. Lehetetlen azért, mert ez a baj megmétélyezi lassanként az egész tisztviselői kart, s mert olyan, mint a lépfene, ha az ember nem kutatja, sohasem tud róla semmit. — Titokban terjed, mert ez a légkör s a nyilvánosságot nem tűri.

A tisztviselők megvesztegethetőségéről van szó. A titokban, asztal alatt, zárt borítékban szebből a másikba vándorló lekenyere, a guruló baksis a miázmája a magyar lómnak.

zünkbe jut ez a betegség, hogy most pénzügyigazgató kinevezése hírét kapta: a kinevezés pedig eszünkbe juttatja az ayeit.

Jön ide Aradra a pénzügyminiszteriumami vizsgáló biztos. A nagyságos tisztvizsgálatot indít s szabálytalanságokra, mességekre talál. A pénzügyigazgató

nyugdíjba megy, bár mindenki tetterős, s becsületes tisztviselőnek ismerte.

Eddig helyén van. Ha az illető nem tudja elég szigorúsággal és erélyvel vezetni a testületet, vigyék el. Ha a beteg testen ő okozta a káros fekélyt, ki kell vágni. Megkivánja ezt mindannyiunk érdeke.

De az a kérdés: ő volt-e az oka? Ő rajta mullott-e, hogy egyik-másik tisztviselő elfogadta a baksist? Azt hisszük, a nyugdíjba vonult pénzügyigazgató az államrendszer egyik sarkalatos hibájának volt az áldozata.

A fizetési, a megélhetési viszonyok nyomoruságos voltát értjük. Ha a tisztviselő nincs olyan helyzetben, hogy a kevéske fizetéséből megéljen, egész természetes dolog, hogy midőn a szabálytalan, de könnyű uton való pénzszerzésnek lehetősége környékezi, elszedül, elkábul. Igaz, hogy a magyar tisztviselői karban vannak olyan emberek is, kik a becsület fanatikusai. De lehet-e egy egész tisztviselői kart csupa ilyen fanatikusból összetoborzani. Lehet, de csak akkor ha a tisztviselőket olyan fizetéshez juttatják, hogy megvetéssel nézhessenek az undok baksisra.

És vajjon csak Aradon működik az a guruló baksis? Helyhez, vidékhez kötött baj ez?

A hol ilyen rosszul fizetik a hivatalnokot, mindenütt úgy van. Akinek például a pénzügyminiszteriumban nincs „embere“, az célhoz nem jut. Az az „ember“ pedig stereotyp alak a tisztviselői karban. Főltalálhatjuk minden pénzügyigazgatóságnál, minden állami hivatalban. Az aradi pénzügyigazgatóságnak csak az a bűne volt, hogy véletlenül vizsgálat volt. Más városokban az a szerencséje a pénzügyigazgatóságnak, hogy nem volt vizsgálat. Rendellenesség szabálytalanság mindenütt van.

Ezért mondjuk, hogy az új pénzügyigazgató szomorú auspiciumok közt jön le Aradra.

Magaviselete — „tűrhető.“

(Vita az iskolaszék ülésén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 4

A város iskolaszékének mai ülésén érdekes „elvi kérdés“-ről vitázták az iskolaszék tagjai. Arról volt szó, hogy egy apa, — egy aradi középiskolai tanár — az iskolaszékhez intézett panaszos beadványában orvoslást keresett az aradi polgári leányiskola tantestületének azon eljárása ellen, melylyel az a tanár leányának magaviseletét az év végén kiadott iskolai értesítőben „tűrhető“-nek klasszifikálta.

Anélkül, hogy tekintettel lennénk az érdekelt személyekre, s anélkül, hogy belemélyednénk az ügy érdemére: előre kimondhatjuk, hogy az apának feltétlen oka van a panaszra. Mert vagy elkövetett a tanuló-leány az iskolai év alatt olyan fegyelmi vétséget, amely a szabálytalan magaviselet kritériumait hordta magában, vagy nem követett el s akkor magaviselete szabályszerű. Lehet — ha ellene semmi tekintetben kifogás nem emeltetett, — hogy magaviselete példás. Egyszóval viselkedhetik valaki példásan, jól, szabályszerűen és szabálytalanul, de tűrhetőben nem. Mert ha egy leányra, aki már a a polgári iskolában jár, azt mondják, hogy „tűrhető magaviselet“, — ez többet jelent annál, mint „szabálytalan magaviselet“. Egy leány, akit az iskolából azzal bocsátanak el, hogy magaviselete tűrhető volt, arról az életben már nem azt fogják mondani, hogy tűrhető magaviseletű, hanem olyat fognak majd rá, amelyet a klasszifikáló tantestület sem képzelt el, mikor a leánykát tűrhető magaviseletűnek minősítette.

Az iskolaszék tagjai is igazat adtak az ér-

zékeny apának abban, hogy a tanárnői kar megbélyegezte a leánykát klasszifikációjával. Mi is hozzáteszszük, hogy akaratlanul ugyan, de megbélyegezte, Akaratlanul azért, mert a tanítónő nem „tűrhető“ jegyet akart adni, hanem egyszerűen csak „3“-ast. Mert az már tisztán a tanítónő lelkiismeretének a dolga, hogy egyest, kettőst, vagy hármast adjon a tanítványának, aszerint, amint az a kézimunkáját, haza viszi, vagy nem viszi haza. Az egész kérdés tudniillik e körül forgott; ha a tanítvány nem vitte volna haza a tilalom ellenére a kézimunkáját, úgy magaviselete jó lett volna, de mert hazavitte, hát kapott 3-ast; nem tűrhető-t, mert az már megint a minősítésnek a hibája — nagy hibája — hogy a 3-as jegye tűrhetőnek nevezi.

Igy gondolkoztak az iskolaszék tagjai is, amit igazol Boros Vidának felszólalása, aki azt indítványozta, hogy az iskolaszék tegyen illetékes helyen lépéseket az iránt, hogy az erkölcsi fokozatoknak eme sérelmes szövege megváltoztassék.

Barabás Béla dr. ugyanezen véleményen volt. Nézete szerint a tűrhető osztályozás sokkal szigorubb, mint a tulajdonképeni súlyosabb büntetés: a szabálytalanak minősített magaviselet. Egy fiura minden következmény nélkül rámondható a tűrhető kifejezés, de egy leányt, az tényleg megbélyegezhet. — Miután azonban az iskolaszék nem bírálhatja felül a tantestület klasszifikációját, mert csak a tanfelügyelő, vagy a miniszter teheti meg, ő is azt indítványozza, hogy irjanak át az illetékes felettes hatósághoz a szövegezés helyesbitése iránt.

Az iskolaszék ilyen értelemben határozott.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

* **Dankó Pista Aradon.** A szegedi nótafa? Dankó Pista már napok óta hangversenyez a Központi szálló kertjében. A szebbnél-szebb édesbus magyar nóták esténként szép közönséget gyűjtenek össze a kertbe. Dankó Pista, mint értesülünk, különben még pénteken, szombaton és vasárnapon marad Aradon társulatával. Innen Brádra mennek egy napra, onnan pedig Körösbányára.

* **Ki lesz Zilahi Gyula utóda a Nemzeti színháznál?** A M. Sz. írja: Miután Zilahi Gyula az aradi színházra pályázott és azt most már előreláthatólag mag is fogja kinyitni, a Nemzeti színháznál megüresedett szerepkörére új művészt keresnek. Ez az új művész pedig, hir szerint, *Tapolczai Dezső*, a Vigszínház tagja lesz, akinek szerződötése most már csaknem befejezettnek tekinthető. *Tapolcai pótlására* a Vigszínház már szerződötette — mint jeleztük — *Iványi Antalt*, a kolozsvári Nemzeti színház művészt. — Megjegyezzük, hogy *Tapolczai neje*, *Vizváry Mariska* már tagja a Nemzeti színháznak.

* **Hétesztendős magyar hegedűművész sikere Párisban.** Egy hétesztendős magyar hegedűművésznek, a kis *Kun Árpádnak* nagy sikere volt minapában Párisban. A *Figaro* five o'clockján szerepelt és a nevezett francia ujság a következőket írja róla:

Kun Árpádot, a kis magyar hegedűművészt a pódiumon való megjelenésekor a szépszámu és Páris előkelőségéből egybegyűlt díszes közönség rokonszenvenek minden jelével elhalmozta és zaja ünnepelte. *Kun Árpád* — aki mindössze csak hét éves — vidám arcu kedves gyermek, aki modorával nem árulja el a korán érettség viszatetsző külsőségeit. Először *Mendelssohn Románcát* adta elő *Berger Rudolf* bécsi zeneszerző zongorakiséréte mellett. A klasszikus zene minden szépsége, az epedő melódia egész lágyága érvényre jutott az ő finom játékában. Utána *Paganini: II. moto perpetuo-ját*, a nagy olasz zeneköltőnek élénkiségtől lüktető remekművét adta elő olyan meglepő virtuozitással, amelyben érvényre jutott a zenedarab legfinomabb nuancea is. Érdekes jelenség volt, amint a kis hegedűművész apró lábacskaival ütötte a taktust és a közönség lelkesen ünnepelte a kedves arcu csodagyermeket.

Nemzetközi szédelő banda.

(A spanyolországi rokonok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 4

A magyar sajtó már többször megemlékezett arról a spanyolországi csalószövetkezetről, mely a legraffináltabb eszközökkel keríti hálójába a világ minden tájáról a könnyenhiív embereket s kisebb-nagyobb összegeket — rendszerint néhány ezer forintot — csal ki tőlük.

Flegner János abonyi jómodu malomtulajdonos néhány hét előtt, Madridból német nyelven írt levelet kapott, melyben a levélíró, a ki *Ricardo Lopez Flegner*-nek írta alá magát, kijelentette, hogy rokonságban van a magyar Flegnerrel és hosszas keresés után sikerült lakhelyét felkutatni.

Melődjára azután Lopez Ricardo Flegner, hogy ő magasrangu spanyol katonatiszt, azonban politikai vétség miatt a katonai börtönben ül s ott gyógyíthatlan betegséget szerzett. Mindinkább érzi közeledni halálát, mielőtt azonban meghalna, szeretne gondoskodni egyetlen leányáról, a kinek anyja már régen meghalt s az apa egy mexikói zárdába adta nevelésbe. Azt írja továbbá, hogy 750.000 pezeta vagyona van, mely leányára marad, azonban hajlandó volna a feltalált rokonnak a vagyon 25 százalékát átengedni, ha leányát magához veszi és gondoskodik jövőjéről.

Flegner János a kapott levél után a következő német szövegű táviratot küldte el a megjelölt helyre:

Ricardo Lopez Flegner

Madrid.

Levélét megkaptam. Kérek az ügyről részletesebb adatokat. Levél megy.

Flegner János.

Meg aznap levelet is írt a malomtulajdonos s ebben felszólította a fogoly tisztet, hogy a közöttük fennálló rokonságról bővebb felvilágosítást adjon, egyszersmind írjon meg mindent, amit ez ügyben tennie kell.

A válasz nem késett soká. Május 13-iki dátummal Madridból ismét nagyterjedelmű levél érkezett Abonyba, melyben a spanyol tiszt ugyeszen feltalált mesét ír a közöttük fennálló rokoni viszonyról; elmondja regényes élettörténetét s végül azt is, hogy a vagyonáról szóló bankutalvány egy kis böröndben van letéve, mely zálogban van 3912 márka erejéig, amire akkor volt szüksége, amikor ügye a hadbíró-ság előtt volt. A pénzt még utalvány ellenében is csak az veheti fel, aki a banknál bejegyzett titkos jelszót ismeri. A továbbiak folyamán felszólítja a címzettet, hogy utazzék azonnal Madridba, ahol a továbbiakat megbeszélnek s ahol megkapja fogja vele a titkos jelszót is.

Öt nappal e levél után ismét levél érkezett Abonyba a kiszemelt áldozathoz, ezúttal a bankigonytatójától *Angel Requena* pátértől, aki azt írja a magyar Flegnernek, hogy rokona, akivel a fogházban szoros barátságot kötött, kiszemelt s rá bízta minden titkát. A levélhez mellékelve volt a halotti levél, egy közjegyzői okirat: az elhunyt végrendeletének hivatalos másolata; továbbá egy ottani újsággözlöny. Valamennyi okiraton az illető hatóság hivatalos pecsétje volt rányomva. A gyonytató atya is kéri a néhai tiszt rokonát, utazzék azonnal Spanyolországba, Madrid előtt egy állomással szálljon ki s az állomáson váró embertől, akinek ismertető jeleit is közli, vegye át a zálogösszeg ellenében az elzálogosított böröndöt, előbb azonban győződjék meg, hogy 650.000 pezetaról szóló bankutalvány is benne van-e?

Ennyire fejlődővén a dolog, Flegner János

védre bízta, aki azonnal sejtette, hogy itt egy nagyszabású szélhámosság van készülöben. Felkereste a spanyol konzult és felmutatva a spanyol nyelven kiállított hivatalos okiratokat, arra kérte őt, hogy hivatalos uton szerezze be az ezen ügyre vonatkozó adatokat.

A spanyol konzul csakhamar felvilágosította az ügyvédet, hogy az egész ügy egy nemzetközi csalóbanda jól kiesztelt meséje.

Még jó szerencse, hogy Flegner Hajós Jenő dr. ügyvédhez fordult tanácsért, mert könnyen megtörténhetett volna az, ami nemrég *Krlies* Sztevo horvátországi novszkai kereskedővel történt, akit ugyanilyen módon a csalóbanda lépre vitt, amennyiben *Krlies* egy magával vitt bécsi ügyvéddel Spanyolországba utazott s Madrid előtti állomáson kiszállva, az állomáson csakugyan várt reá a böröndös ember, a kitől a böröndöt az utalvánnyal együtt 2500 frt ellenében kiváltotta. Mikor azután a mexikói bankhoz távirati kérdést intézett a pénzre vonatkozólag, onnan azt az értesítést kapta, hogy a banknál semmiféle pénz a jelzett névre letében nincs s a bankutalvány hamisítva van.

A budapesti spanyol konzul ez ügyben hivatalos jelentést fog tenni a spanyol főváros rendőrségének.

SPORT.

A gyermekek vivása.

— Önérzetes nemzedéket! —

Arad, július 4.

Csak a legutóbbi években kezd nálunk a gyermekek vivása divatba jönni. A mesterek eleget is panaszkodtak e miatt. Minél fiatalabb ugyanis valaki, annál alkalmasabb a vivás tanulására. Jó vivó kiképzéséhez évek munkája szükséges. Már pedig egy felnőtt fiatal ember szereti mielőbb szorgalma gyümölcsét élvezni, assaut vivásba fog, mielőtt kifogástalan technikát szerzett volna és lesz belőle közepes verekedő.

A gyermek könnyebben fegyelmezhető, az iskolát nagyobb kedvvel csinálja, figyelme több, jobban szót fogad a mesterének és így haladása sokkal gyorsabb. Pedig ha a jó technikája megvan valakinek, kevés assaut-gyakorlat által jó vivóvá válik.

Ma már a szülők kezdik belátni, hogy a vivástanulás nem veszélyes a gyermeknek sem testi, sem lelki épségére. A vivás kiváló testedző sport, oly időben is üzhető, mikor más sportág szünetel; és kellő felügyelet mellett, jó vivószerkezettel használásával minden baleset ki van zárva.

De minden testedzésnél szükséges a vivás hatása a gyermek lelkére és jellemére. A vivónak nemcsak a testi, de lelki erejét is össze kell szednie; minden pillanatban egész lélekjelenlétre és tudásra van szüksége. Testtartása biztos, erős; mozdulatai fegyelmezettek, akaratanak pontosan engedelmeskedők lesznek, látása élesedik, egész lelke kiképződik a gyors észrevételre, a még gyorsabb elhatározásra és kivételre; megtanulja más tudását, ügyességét tisztelni. Ezek teszik aztán a vivó fellépését biztossá, öntudatosá. Nem krakélereket nevel a vivás, hanem szerény, de önérzetes férfiakat.

Maga a vivó-termék levegője is ilyen jó hatása a fiatal nemzedék lelkületére. Csaknem kivétel nélkül komoly, művelt uri emberek fordulnak itt meg; a hang és érintkezés szívélyes, bajtársias; a nyegle, mindenkivel pajtáskodó elem nélkül. Itt tanulhatja meg az igazi lovagiasságot, mely nem abban áll, hogy minduntalan fegyverekre appelláljunk, hanem hogy cselekedeteink, beszédeink mindig oly korrektek legyenek, hogy senkinek se legyen oka azok miatt megsértődni, vagy minket becsületükben megtámadni. Ily légkörben forgás pedig maradandó hatása lesz az ifju fogékony lelkére.

Részünkről 16 éven alóli gyermek kezébe sohse adnánk kardot. A kard nehéz és a vele való mozdulatok túlnagyok, egy fiatal gyermek karja nem képes a szükséges erőt és gyorsaságot kifejteni, azonkívül egy magasabb termetű ellenféllel, kinek fejét még el sem éri, iskolázni sem lesz képes.

Ellenben a törvívást (pláne könnyű gyermek-törrel) még egy 9—10 éves gyermek is elkezdheti; sőt két-három évi tanulás után, hasonkora ellenféllel, még az assut-vívást is megkísértheti, a mi pedig minden gyermeknek végtelen örömet okoz.

Nézetünk szerint törvívással kell kezdeni a gyakorlatokat, míg a kardvívást csak 16 éven felel, jól fejlett testü gyermekeknek szabad megkezdnie. Utalunk azonban itt egy orvosi szempontból igen fontos körülményre. Ismeretes, hogy a ki a vívást csak egyik kezével üzi, annak csak egyik karja és vállizomzata fejlődik ki: a másik visszamarad. Hogy egy ilyen egyoldalú fejlődés milyen veszedelmes lehet egy növesben levő gyermek egészségére, azt hiszem, még fejtegetnünk sem kell. Ennélfogva a gyermeknek csak akkor szabad a vívást megengedni, ha magát a másik kézzel is gyakorolja, vagy ha kellő felügyelet mellett a másik karja is akármilyen más módon fejlesztetik.

Végül a gyermekek vivása a vivósport fejlődése érdekében se méltányolható eléggé. Milyen ideális állapot volna, ha 20 éves korában már kész versenyvivó lehetne minden vivó.

A szülőknek tehát nem ajánlhatjuk eléggé ezt a sportágat, a mely a lelket és testet harmónikusán fejleszti; és folytonos felügyelet mellett minden baleset ki van zárva.

+ Egy világ gyalogló Aradon. A mai nap folyamán egy magyar világ-gyalogló tartózkodott Aradon. *Vucsetics* László pécsi diák a távgyalogló, aki Szent-Pétervár felé tart, lejárván utjából a mai napig 1400 kilométert. *Vucsetics* Pécsről: Mohács, Baja, Szabadka, Szeged és Makón keresztül jött Aradra, s innen Nagyvárad, Csernovitz és Varsón keresztül ér Szent-Pétervárra, megtevéen így összesen 3962 kilométernyi utat. *Vucsetics* tavaly Pécs—Páris utat tette meg két társával ugyancsak gyalogszerrel.

Szelle egyezkedik.

(A „Viktoria” huszazer koronája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 4

A *Szelle* ügyében, mint az összes jelekből észre vesszük, érdekes fordulat állott be. *Szelle* ugyanis, hogy azt a kényelmetlen felfedező esküt kikerülje, még július 12-ike előtt az összes hitelezőivel egyezségekre akar lépni. Ez azonban jelentékeny nehézségekbe fog ütközni, nemcsak azért, mert *Szelle*nek most annyi pénze nincs, hogy adósságait rövid tíz nap alatt kifizethesse, hanem azért is, mert a hitelezők a csődtömegben elegendő és biztos garanciát találnak arra nézve, hogy követelésük rövid időn belül egy krajcárig megtérül.

Mindennek dacára *Szelle* megfeszített erővel és a legszélsőbb eszközökkel arra törekszik, hogy a csődhitelezőket július 12-ig valamiképpen kielégítse s hogy így a csőd nyomasztó hatása alól felszabaduljon.

Ez természetesen csak a *Szelle*-ügy anyagi részét érinti. A mi a büntügyi részét illeti, arra nézve teljesen indifferens, hogy van-e még csőd, vagy nincs. A csalárd bukás büntetett a később megszűnt csőd nem alterálja. Büntetőjogi szempontból itt egy bevégzett cselekménnyel állunk szemben. *Szelle* az első leltározás elől elvont egy tetemes, öt cselekvőleg illető követelést, melynek birtokába csak

furfanggal, a Szelle beleegyezése nélkül juthatott a tömeggondnok. Szellének ebben a dologban csak egy kibuvója lehetne, de ez sem fog hiteltre találni. Legföljebb azt mondhatná ugyanis Szelle, hogy ő a váltótartozásokat, azok diskkrét természeténél fogva, nem akarta a leltározásnál bevallani, hanem a fölfedező eskünél megtette volna a bevallást.

De ki hiszi ezt el Szellének? Szelle nem olyan ember, aki ilyen diskkrét okokból, mások iránt való tekintetből a család bukásnak menjen elébe. Az ő számítása az volt, hogy a kasszában, melyeket a foglalásnál már megtekintettek és üreseknek találtak, jó helyen lesznek a váltók, s senki sem fog arra gondolni, hogy az később érdekes tartalommal fog megtelni.

Szelle tehát összevetve a körülményeket, azt találta legjobb megoldásnak, hogy a csőd-hitelezőkkel kiegyezik.

Egy konkrét és bevégzett kiegyezésről már be is számolhatunk. Szelle ma *kiegyezett a Viktória takarékpénztárral*, ahol tudvalevőleg huszezer korona erejéig volt angazsálva.

Tudósítónk ma felkereste *Oncu Miklóst*, a „Viktória” takarékpénztár igazgatóját, aki a kiegyezésről a következőleg nyilatkozott.

Szelle József nálunk tulajdonképen csak giro-adós volt. Az igazi adósunk, akiért Szelle jót állt, *Wenter Gerő* ügyvéd volt. A mi követelésünk, mely 20,000 koronáról szolt, mint-hogy *Wenternél* nem talált fedezetre, a követelés jótálló Szelle József ellen irányult. Mint-hogy azonban Szelle sem fizetett, a takarékpénztár csatlakozott a csődöt kérő hitelezőkhez. Szelle már napok óta tárgyalásokat folytatott a takarékpénztárral valami perenkívüli elrendezés iránt. Végre abban állapotunk meg, minthogy ez ránk nézve teljesen megnyugtató és követelésünket mindenképen fedező megoldás volt, hogy a *Wenter-féle berettyó-szentmártoni birtokra* betábláztatjuk követelésünket, a birtokot eladjuk és a vételár hányadrészből követelésünket kiegyenlítjük. A berettyó-szentmártoni birtok körülbelül 200,000—220,000 forintot ért. A mi követelésünk *Wenterrel* illetve *Szellével* szemben 10,000 forint s a vételárhoz mi 17,000 forinttal hozzájárultunk, a mennyiben annyi értékű *Wenter-féle* váltót adtunk hozzá. A vevőkonzorciummal az a jogilag körülvonalozott megállapodásunk van, hogy a birtokot eladjuk s az elérendő vételár 12/18 részét kapjuk követelésünk kielégítésére. — A mennyiben a mi hányadrészünk nem fedezné a követelésünket, a hiányzó összeget *Szelléné-Fischer Margit* fogja kiegészíteni.

Ha azonban, ami valószínű is, a hányadrész fölülmulná követelésünk összegét, a többletet nem fogjuk üzleti nyereségként elkönyvelni, hanem azt a *többi Wenter-féle váltótartozások törlesztésére fordítjuk*, aránylagosan a jótállók javára. Eme megállapodás folytán, mi már beadtuk a csődbírósághoz kérvényünket, melyben *magunk részéről* kérjük a csőd megszüntetését.

Tudósítónk ama kérdésére, hogy van-e az intézetnek tudomása arról, hogy a Szelléné nevén álló ingatlanokat a tömeggondnok bírói uton meg fogja támadni, mert úgy látja, hogy azok ajándékozás útján kerültek Szelléné birtokába, *Oncu* azt felelte, hogy erről tudomása nincs, de erre nem is számít, mert a birtok vételárából követelésük, melyhez még az átiratási, perlési, végrehajtási, árverési, stb. stb. költségek járulnak, teljes fedezetet nyer.

Oncu többször hangsúlyozta, hogy ez tisztán csak az ő követelésükre vonatkozik, hogy a többi hitelezők egyezkednek-e, nem-e, arról tudomása nincs.

Tudósítónk felkereste még a *Bondy Zsigmond* fényképészeti cikkek elárusító bécsi cég aradi jogi képviselőjét: *Fényes Kálmán* dr. ügyvédet is.

Tudvalevő dolog, hogy ez a cég kérte Szelle József ellen a csődeljárást.

Fényes dr. kijelentette, hogy az ő ügyfelétől *szigorú utasítása van*, hogy a követelésből *egy krajcárt se engedjen, semmiféle alkudozásba ne bocsátkozzék*. Szelle a *Bondy-céggel* csak oly formán rendezhetné ügyét a csődeljáráson kívül, ha a teljes követelést, körülbelül 8000 koronát, a tetemes költségekkel együtt, a *Fényes Kálmán dr. kezéhez kifizetné*. A *Bondy cég* még abban az esetben sem állna el a csőd követelésétől, ha Szelle a 8000 koronát és járulékait bírói letétbe helyezné, vagy ehhez hasonló módon akarná az ügyet rendezni.

Hogy Szelle megteszi-e ezt, nem tudjuk, bár azt hisszük, hogy Szellének nem lesz könnyű dolog ennyi pénzt 12-ike előtt előteremteni.

De ezen kívül még a tömeggondnok eljárásai díjait is meg kell Szellének fizetnie, ami hozzávetőleges becslés szerint 11,000 koronát tehet ki.

HIREK.

— **Személyi hir.** *Goldis József* aradi román püspök a ma délutáni vonattal *Karlsbadba* utazott, ahol körülbelül hat hetet fog tölteni. Távolléte alatt *Mangra Vazul*, a nagyváradi konzisztórium elnöke és Arad egyházmegyei püspöki helynök intézi a szentszék ügyeit.

— **Erzsébet főhercegnő az ujságíró árváinak.** *Aldor Ármin* ujságírotársunk elhalálozván, özvegyét és árváit a legnagyobb nyomorban hagyta hátra. Az özvegy és árvák ellátására kuratórium alakult, mely egyes akadémikusok segítségével eszközölt. *Erzsébet Mária* főhercegnő, *Rudolf* trónörökös árvája, a lapokból olvasván a gyűjtés megindítását, magyar felolvasónője, *Tomor Róza* kisasszony útján csinos összeget küldött *Ciklay Lajos* kollegánkhoz, az árvák tevékeny kurátorához, ezzel is bizonyosságát óhajtván adni annak, hogy minden hazai mozgalmunkat nemcsak figyelemmel kíséri, de támogatja is.

— **Fejérváry miniszter Temesvár diszpolgára.** Temesvárról táviratozzák, hogy ott ma egy népes értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy *Fejérváry Géza* báró honvédelmi minisztert, a város országgyűlési képviselőjét, megválasztják Temesvár diszpolgárává. Iszenkívül elhatározták, hogy nevére alapítványt tesznek, melynek kamataiból egyszegény és szorgalmas iparost fognak segélyezni.

— **A tifusz-járvány és a vízvezeték.** Az aradi vízvezetéki művek részvénytársaságának igazgatósága ma a városhoz beadott kérvényében aziránt folyamodott, hogy a város vizsgálta meg bakteorológiai szempontból az aradi vízvezeték vizét annak igazolására, hogy az tiszta, baktérium mentes s hogy a víz ennélfogva nem lehet oka az Aradon előfordult tifusz-betegségeknek.

— **A lipcsei bank örültje.** A lipcsei bank nap-nap után szedi áldozatait. Nem telik el nap, hogy egy-két ember öngyilkosságot ne követne. Ma Gótában történt a bank bukása miatt egy megrendítő szerencsétlenség. *Müller* szuperintendens szintén érdekelve volt a lipcsei banknál. A bank bukása és ennek folytán vagyonának elvesztése oly nyomasztólag hatott kedélyére, hogy ma, mint Gótából táviratozzák, megőrült. A szuperintendens tragikus részvétet keltett.

— **Választások decemberben.** Egyes fővárosi lapok ma azt írták, hogy tekintettel a szept-

temberben újra összeülő országgyűlésre, váró fontos teendők sokaságára, *Szell Kálmán* miniszterelnök aligha fogja a képviselőházat október vége előtt feloszlatni. Ezzel összhangzatosan azt írják ma a kormányhoz közel álló lapok, hogy „ez az országgyűlés, ha napjai — vagy inkább hónapjai — meg is vannak számlálva, még él és dolgozni akar. A választásokig még nagyon sok történhetik s bizonyára fog is történni. Addig tehát minden választási mozgalom meglehetősen problematikus értékű s legfőlebb jó kombináció, mert az össze is dőlhet. Egy véletlen szellő halomra döntheti. A mostani országgyűlés öt éves, mandátuma csak november 28-ikán jár le s így semmi akadálya annak, hogy a parlament még októberben is dolgozzék. Ha a félhivatalos közleménynek megfelelően a mostani országgyűlést október utolsó napján oszlatnák fel, akkor az új választások belenyulnának december havába, mert ha az új választások napját kitűző belügyminiszteri rendelet november 1-én jelenik meg, akkor a választások utolsó napja december elsejénél előbbre nem eshetik. A képviselőjelölésekbe csakugyan kár tehát sietni.

— **Verekedő ügyvédek.** Ismeretes dolog, hogy az elárverezett *Somossy-orfeum* fölött minő pereskedés folyik a fővárosban. Az új bérlő tudvalevőleg nem tudta megnyitni elsején a mulatót, mert az árverés még nem jogerős. Több hitelezője a *Somossy-orfeumnak* értesült arról, hogy *Albrecht Ferenc*, a mulató legutóbbi bérlője a napokban tette le a mulató bérösszegének utolsó részletét, 30,000 koronát, a kereskedelmi és váltótörvényszéknél. Tegnap délután néhány hitelező és ezek képviselői megjelentek a mulató kávéházi helyiségében, hogy a fentnevezett összegből valamit biztosítsanak számukra. Jelen volt a bank ügyvédje, *Ófóder dr.* aki a vitatkozás hevében sértő szóval illette *Kepes Gyula* a mulató egyik hitelezőjének ügyvédjét. *Kepes Gyula Krausz Sándort* a sértésért *tettleg inzultálta*. Az inzultusból hatalmas verekedés fejlődött ki az ügyvéd urak között, s billiárdgolyókat, székeket vágta egymás fejéhez. Csak a rendőrök vettek véget a csufos verekedésnek.

— **Angol festő ajándéka Szegednek.** *Walter Crane*, a hírneves angol festőművész, szegedi látogatása után egy értékes képpel lepte meg Szegedet, majd hogy *Lec Hankey* nevű művész-társa értesült arról a meleg magyaros vendégszeretetről, melyben Crane-nek volt nálunk része, maga is ajándékozott Szegednek egy képet. Erről levélileg értesítette a várost. A levél megjött, de a kép késett, azért megsürgették az országos magyar képzőművészeti társulatot, hogy hát bezárták már idegenek kiállítását, küldjék el a képet. A társulat titkára, *Ambrozovics Dezső* ma válaszolt erre a sürgetésre azal, hogy az angolok műveit már hazaszállították Angliába, azokkal ment el *Lec Hankey* képe is. A művész valószínűleg elfelejtette őket értesíteni az ajándékról és így most Szeged egyenesen Angliába kénytelen írni, ha hozzá akar jutni.

— **A női szabók sztrájkja.** A tegnapi gyűlés után — amelyen elhatározták a női szabók, hogy folytatják a sztrájkot — ma már nagyon kevesen vannak a sztrájkantányán. Az ellenőrző bizottság hat műhelyben felszólította ma a dolgozó segédeket, hogy hagyják abba a munkát, amire azok a sztrájkolókhöz csatlakoztak. Pénteken délután újból összeül a békéltető bizottság, amelyen újabb módokat keresnek a megegyezésre. Szombaton délután a segédek gyűlést tartanak a Szentkirályi-utca 4. sz. alatt. Vasárnap valami kirándulást ter-

veznek. A mesterek a sztrájkolók tegnapi határozata folytán megállapodtak abban, hogy a munkások követeléseit nem teljesítik. Így kiállítás van arra, hogy a sztrájk átmeny a jövő hétre is.

— **Kinevezések.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Jörg Endre lippei járásbírói albirót a karánsebesi ügyészséghez alügyésszé, Heintz Géza aradi törvényszéki aljegyzőt a battonyai járásbíróhoz albiróvá; az igazságügyminiszter Miklós Farkas mária-radnai segédtelevényvezetőt magyar-láposi televényvezetővé, Krahm László aradi járásbírói irnokot a csik-szentmártoni járásbíróhoz segédtelevényvezetővé nevezte ki.

— **Letartóztatott nagykereskedő.** Másfél évvel ezelőtt történt, hogy Kádár Mihály budapesti gépkereskedő Amerikába szökött. Erre sürgős oka volt. A Teréz-körtúton ugyanis nagy gépkereskedést nyitott egy kőbányai millimos sertéskereskedő fiával, aki ötvenezer forintot fektetett az üzletbe. Kádár ezt a pénzt eliskasztotta, sőt még nagy összegű váltót is hamisított kompanistája nevére. Összesen vagy százezer forintig megkárosította társát s 1900 január végén Amerikába szökött. A rendőrség elfogató parancsot adott ki ellene, aminek azonban nem lett fogantója. A szökevény Newyorkban élt, de elfogta a honvágy s a minap titokban visszatért Budapestre a családjához, amely a Pauler-utca 20-ik száma alatt lakik. A rendőrségen valaki besugta, hogy Kádár a fővárosban van, amire az elmúlt vasárnap éjszaka meglepték a detektívek s letartóztatták. Másnap átkísérték az ügyészség fogházába. Az ügyészség tegnap ideiglenesen szabadon bocsátotta Kádárt, aki nagy kauciót tett le.

— **A bélyegeken történő befizetések megszüntetése.** A magy. kir. államvasutak igazgatósága, a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértőleg kibocsátott rendelete alapján bélyegeken történő befizetéseket többé nem fogad el. Figyelmezteti ennek alapján a közönséget, hogy ezután bárminéven nevezendő befizetéseit csak készpénzben vagy pedig a postatakarékpénztár útján teljesítse.

— **Katonai magyarság.** Mostanában sok szó esik a m. kir. honvédségről s annak magyar voltáról. Hát igaz is, ez a mi valódi katonaságunk s az sem tagadható, hogy ebből a magból fog kikelni egykor az önálló magyar hadsereg fája. Hanem azért nem lehet mondani, hogy a honvédségi irodák maud klasszikus magyarsággal élnek. Egy igen előkelő honvéd főtiszt előterjesztése alkalmából érdekes nyelvtani esetkét elevenítenek most föl. E szerint a főtiszt egyszer sajátkezü aláírásával ellátott átiratban arra kérte a várost, hogy „nevezett szökevény nollétét *hatolja pu.*” Máskor meg valami polgári iratokat küldtek a katonáékhoz, hogy kézbesítsék azokat valamelyik póttartalékosnak. Erre a katonáék visszairták, hogy nagyon sajnálják, a legény már kitöltötte az idejét s így a neki címzett irat „*kézbe nem volt sithető.*”

— **Pofon a nagy urak között.** Valóságos diplomáciai szánzáció számba megy az a pofon, amelyről *Karlsbadi* jelentés ad hirt. *Sheriff* pasa, a szultán szárnysegéde, stockholmi török nagykövet, Karlsbad egyik kutjánál — miért? nem tudni, — inzultálta *Abbas* herceget, az egyiptomi alkirály testvéröccsét. A pasa azonban még ezzel sem elégedett meg, hanem sértektől duzzadó levelet is irt a hercegnek. Azután két előkelő franc a tiszt barátját bizta meg a segédkezéssel, arra az esetre, ha tán inzultálná őt a herceg. De ebben csalatkozott. A herceg ugyanis fátvált vetett a multakra mohammedanushoz illő nyugalomával és hogy a jövőben hasonló esetek meg ne zavarhassák üdülését, állandóan — egy markos rendőr kíséretében jelenik meg az utcán.

— **Egy híres Kossuth-kép bűnügyi zárlat alatt.** A budapesti büntető törvényszék mint Szegedről táviratozzák, ma megkereste a szegedi törvényszéket, hogy a szegedi városháza

köz... sen...
nak az az előzménye, hogy *Parlaghy* Vilma Berlinben élő híres festőnőnk megbizta *Szudy* Gyula ismert szédelgőt, hogy ezt a híres képet, melyet 20,000 koronára becsültek, adja el. Szudy azonban a képet a helyett, hogy eladta volna, elzalogosította *Katona* Ferenc lókereskedőnél 600 koronára.

— **Eljegyzés.** Ifj. *Szilágyi* József budapesti kereskedő eljegyezte *Weisz* Olga kisasszonyt. *Weisz* Armin dr. nagyhalmágyi körorvos kedves leányát.

— **Öngyilkosság öngyilkos nélkül.** Kissé különös öngyilkosság titkának földerítésén fáradozik most a *nagyvárad* rendőrség. Egy nagyvárad szeszgyáros kilovagolt a tanyájára és utközben egy akácán fehéremű-csomagot pillantott meg. Odalovagolt és a csomagban a következő levelet találta:

Ez a gatyá a *Frenc* Tógyeré. Születésem és lakásom van *Madaráson*. Feleségem és öt élő gyermekem van. Eljöttem *Váradra* munkát keresni, de nem kaptam. Családom sanyargatásától féltve, halálba mentem csütörtökön. Holttestem ezen vetésben van. Isten veletek gyermekeim! Gyertek ti is utánam!

A gyáros! nyomban jelentést tett a rendőrségnél, amely hozzá is látott a kétszáz holdnyi buzatábla átkutatásához. De ez majdnem lehetetlen a sűrű és többnyire megdőlt vetésben. Ezért a rendőrség megvárja, míg két nap mulva learatják a buzát, akkor ki fog derülni, nem éretlen tréfa-e az egész levél.

— **Anarkisták.** *Berlinből* jelentik: Egy *Pozza* nevű schioi olasz ember a minap öngyilkossági kísérletet követett el. Az mondta, hogy anarkista-összeesküvésbe keveredett, és *Wädensweilben* a zürichi tó partján sorsbuzás útján őt bizták meg a német császár meggyilkolásával. Az olasz kormány felszólítására a svájci szövetség tanács ügyvést küldött ki *Wädensweilbe*, vizsgálatra. Annyit megtudott, hogy *Wädensweil* csakugyan anarkistafészek, sőt egy anarkista olasz lap is jelenik meg ott, de összeesküvésnek nyomára sem akadt. Kitűnt az is, hogy *Pozza* azért menekült onnan, mert egy munkástól pénzt lopott s a büntetéstől való félelmében akart öngyilkos lenni. Mivel ez nem sikerült, a kórházban a tiszta igazság helyett fantasztikus mesével állt elő. — Ugyancsak *Berlinből* táviratozzák, hogy a rendőrigazgató a következő elfogató parancsot küldte a német hatóságoknak: *Ottilio Piori* és *Enrico Gigli* pratoi születésű olasz anarkisták *Firenzében* utlevelet szereztek s *Berlinbe* utaztak. Arra kérem önt, hogy ezekre az egyénekre gondosan ügyeljen, kinyomozásuk esetében nekem jelentést tegyen, esetleg őket letartóztassa, mert mind a ketten többször büntetett veszedelmes emberek és könnyen meglehet, hogy gonosz szándékkal utaznak *Berlinbe*.

— **Szabadkai fiu levele Kinából.** *Ebersterk* Andor szabadkai fiu, ki részt vett a kínai háboruban, levelet irt Szabadkára bátyjának, melyben büszkén tudatja, hogy megkapták a hadi érmet. A levél a következő:

Nargasaki 12—5. 1901. Kedves bátyám! A legnagyobb ujságot tudatom veletek, hogy mi megkaptuk a hadi érmet, amelyet a legnagyobb ünneppel ültünk meg. Nekem maga a kapitányom tüzte fel a hadi érmet, ezen szavakkal: viselje büszkén, mert ezt nem minden ember viselheti. Nagy beszédet mondott a hajóraj parancsnok az ugynevezett contra admirál, vagy magyarul ellentengernagy *Graf von Montecucoli*. Aztán nagy ünnepély volt a hajón. Hát most már én is háborúviselt ember vagyok. Mi mindig *Kinában* vagyunk, de reméljük, hogy szeptemberben elhagyjuk. Hát bizony már sokat próbáltam ebben az életben. Nem hiszem, hogy van talán még egy második ember, aki már keresztül ment annyin, mint én. No de nem baj, hiszen minden elmúlik. Most *Japánban* vagyunk ismét, innen *Nakasakiból* elmegyünk *Sang-Haijba*, most találkoztunk a *Donau*-val, amelylyel sokan elmennek haza. Hej bizony sze-

van, hát odahaza milyen az idő? hej szép lehet már nagyon amint olvasom. Miért nem irtok sűrűbben hazulról, mikor olyan jól esik olvasnom a hazai irást.

— **Gyilkosság egy madár miatt.** *Székelyhídon* — mint onnan írják — tegnapelőtt este három suhanc: *Erdélyi Imre*, *Zámbó Mihály* és *Major József*, kik közül *Zámbó* mindössze tizenhárom esztendő volt, forgópisztolylyal föllegyverkezve elindultak a kiskágyai határba vadászni. A községtől nem messze levő nádasban hajnal felé néhány vízimadarat pillantottak meg a suhancok. A kis *Zámbó Mihály* vette észre őket először s azonnal feléjük is indult. *Erdélyi Imre*, a ki a társaságban a legidősebb volt, ekkor lett figyelmes a madarakra s oda kiáltott *Zámbónak*:

— Ne, közeledj a madarakhoz, mert lelőlek!

A fenyegetésre a kis *Zámbó* megfordult s kidüllesztve mellét, így kiáltott vissza:

— Lőjj hát ide, ha mersz!
Erdélyi ebben a pillanatban fölemelte a revolverét, lőtt és *Zámbó Mihály* holtan rogyott össze. *Major József*, ennek láttára futásnak eredt, *Erdélyi* azonban utána rohants őt is lövéssel fenyegette, ha nem segít neki *Zámbó* holttestét elrejtetni. *Major* addig dulakodott *Erdélyi*-vel, míg sikerült annak kezéből a forgópisztolyt kiragadni. Azzal azután befutott a faluba egyenesen *Zámbó Mihály* szüleihez, a hol előadta a szomorú esetet. A szülők jelentést tettek a csendőrségnek, a mely *Erdélyi Imrét* azonnal letartóztatta s beszállította a *székelyhídi* járás bíróságához.

— **Esküvő a börtönben.** A debreceni királyi törvényszék börtönében tegnap szokatlanul ünnepi hangulat uralkodott. Egy lopásért elítélt rab elvette orgazdaság miatt fogságban levő kedvesét. A vőlegény neve *Jóvér Sámuel*, a menyasszonyt *Kovács* Julisnak hívják. A házasságkötésnek érdekes előzményei a következők: *Jóvér* még mielőtt a börtönbe került, szerette a leányt s elhatározták, hogy vadházasságban fognak egymással élni, de ennek útját szegte a mindakettőjükre kimondott ítélet. Ekkor történt, hogy *Csiky Lajos* hittanár vasárnap a börtön épületében istentisztelet tartott és prédikációja során a vadházasságok ellen beszélt, ami olyan hatással volt a jelenlevő *Jóvér Sámuelre*, hogy a prédikáció befejeztével felállott és kijelentette, hogy börtönbe zárt szerelmesével ő is vadházasságra akart lépni, de e pillanatban megtisztult a szíve és egyházi áldással akarja hitese feleségévé tenni *Kovács* Juliannát. *Csiky Lajos Jóvér Sámuel* kerelmere maga szerezte meg számukra a dispencziót s tegnap már megtörtént a házasságkötés és utána az egyházi áldás. A menyasszonyt és vőlegényt börtönőrök kísérték az esküvőre s a holtomiglan elhangzása után azok kísérték vissza cellájukba. Házasságkötésüket nem követi vidám lakodalom, de az a boldogító tudat, hogy törvényes uton, egyházi áldással lettek egymáséi. Nászutrá már csak hat hónap mulva indulhatnak, mikor mindketten kiszabadulnak a börtönből.

— **Alapítvány az Országos erkölcsnemesítő-egyesületnek** *Eiben* Józsefné, szül. *Vransics* Teréz, végrendeletileg 2000 koronát hagyományozott az Országos erkölcsnemesítő-egyesületnek, amely „*Eiben* József és Teréz” név alatt kezelendő. A hagyományt a főváros hatósága elfogadta.

— **Nyolc ember a Marosba fullt.** A Marosvásárhely közelében levő *Gernyeszeg* falu mellett megrendítő szerencsétlenség történt. Nyolc munkás ember, ki átakart csolnakázni a megáradt Maroson, bele fullt a vízbe s ott lelte a halálát. A csolnakon tizenegyen voltak, mind vajdaszentiványiak, kik közül hármat megmentettek. — A szerencsétlenség úgy történt, hogy ez a tizenegy vajdaszentiványi lakos, kik a marosvásárhelyi cukorgyárnak voltak alkalmazott munkásai, hazatérőben falujukba, a Maroson kellett átkelniök. A gernyeszegi révénél átkiáltottak a tulparton levő révészhez

hogy vezesse át számukra a kompot. A révész azonban látván, hogy kevesen vannak, csupán egy kis csónakot küldött át s abba is egy 10—12 éves fiúcskát ültetett vezetőül. A gyermek az üres csónakot a drótkötélbe kapaszkodva áthozta az innenső partra, mire a tizenegy ember, kik között néhányan kapatosak voltak, elhelyezkedett a kis csónakban.

A vezető fiúcska nem bizonyult elég erősnek arra, hogy a megterhelt csónakot a drótkötélbe fogózkodván átvezethesse s egy végzetes pillanatban kezei lecsusztak a drótkötélről.

Erre, az óriási gyorsasággal zuhanó víztömeg magával ragadta a csónakot, melyben sem evező, sem rud nem volt s az feltarthatatlanul rohant a rév alatt levő gát felé, hol a szerencsétlen emberek közül *nyole halálát lelte*. Hármat, a parti lakosoknak sikerült kimenteni. A szerencsétlenek csaknem valamennyien családos emberek voltak.

— **Megszökött szállodabérlő.** *Hock Imre* sátorlajuhelyi szálloda és kávéházbérlő ma megszökött a városból, Rengeteg adósságai vannak s azt hiszik, hogy Amerika felé vette útját.

— **Wieländer Armin öngyilkos.** Tegnap számuokban megirtuk, hogy *Wieländer Armin*, aki a tőzsdén játszott és vagyonát elvesztette, tegnapelőtt svábhegyi villájából eltűnt. Budapesti tudósítónk most azt táviratozza, hogy a fővárosi rendőrség Budán a királyi-palota tövében levő „Fiume”-szállóban ráakadt *Wieländerre*. Az egyik szobában feküdt, átlótt mellette a kilótt revolver. *Wieländernek* igen mozgalmas élete volt. Semmije sem volt, mikor az életbe lépett s utóbb annyi pénzt szerzett össze, hogy az Újépület-terén egy 4 emeletes palotát építtetett. Most aztán elvesztette mindenét. Ez kergette a halálba.

— **Pályázat magyar diák-jelvényre.** A magyar diákságnak május havában Selmechányan megtartott gyűlése kimondotta, hogy készítsenek egy jelvényt, mely kifejezze és szimbolizálja első sorban azt, hogy annak viselője magyar és másodsorban, hogy diák, mely jelvény viselése továbbá minden főiskolai hallgatóra nézve kötelező legyen. A diákgyűlés e határozat kivételével a selmechányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémiái kört bizta meg oly értelemben, hogy hirdessen pályázatot. A kör ennek megfelelően pályázatot hirdet az említett diákjelvényrajzban való kidolgozására. A pályázat feltételei a következők: Fejezze ki a jelvény szimboliztikusan első sorban azt, hogy akik viselik magyarok és másodsorban azt, hogy diákok. A rajzok, a természetes nagyság megjelölésével, színezett modorban adassanak be. A természetes nagyság olyan legyen, hogy az például gomblyukban legyen viselhető. Pályázhatik minden főiskolai hallgató. A legjobbnak elismert munka jutalma 5 drb. 10 koronás arany; az ez után ket legjobbnak ítelt mű tiszteletdíja 3, illetőleg 2 drb. 10 koronás arany. A pályadijak nem feltétlenül adandók ki. A pályázat határideje 1901. október 1. napja. A pályázatok jelígyes levélke kíséretében a selmechányai m. kir. erdészeti akadémiái kör elnökeinek címezendők.

— **Életunt leány.** *Pék Irén* toicsvai születésű 23 éves rendőri felügyelet alatt álló leány Budapesten Baross-utca 7. szám alatti lakásán petróleummal leöntötte a ruháit és meggyújtotta magát. Amire észrevették, életveszélyesen összeégett. Rókusban ápolják.

— **Állatseregletből megszökött tigris.** *Morvajéhertemplomban* napokkal ezelőtt egy állatsereglet üttötte fel a tanyáját. Ma az etető vigyázatlansága folytán egy *királytigris kiszökött a ketrekből* és óriási bögéssel a vásártérre futott. A vásártéren összegyűlt nép a bős vadállat láttára halálra ijedt. Már-már szerencsétlenségtől lehetett tartani, mikor egy rendőr a karabélyával néhány jól irányzott lövéssel leterítette.

— **Másfélmillió korona orvostudományi kutatásokra.** Ejszak-Amerika három leggazdagabb emberének egyike: *John D. Rockefeller* 300.000 dollárt, vagyis körülbelül másfélmillió koronát

adományozott egy olyan intézet alapítására, melyben a gyermekbetegségek okainak kiderítésén dolgozzanak. A milliárdost kedvenc unokájának a halála bírta erre az alapítványra. Nemrég történt, hogy a kis *Jack* egy reggel lázzal ébredt fel. Nagyapja, a ki roppant szeretete a kis fiút, kiadta a parancsot, hogy rögtön hívják a leghíresebb speciálistákat a kis beteg ágyához. Külön vonaton három orvosprofesszort hoztak *Rockefeller* nyaralójába, de hiába volt az orvosok minden tudománya, a kis fiút nem tudták megmenteni. Első nap tyfusos lázra gyanakodtak, de biztos diagnózist nem tudtak felállítani, másnap azután kiderült, hogy *Rockefeller* unokája sarlachban betegedett meg, de segíteni most sem tudtak.

— A tudomány sokat kiderített már — mondták a kétségbeesett milliomosnak — de még több titok van, melyekkel szemben tehetetlenül áll.

Két nap múlva a kis fiú meghalt. *Rockefeller* bezárkózott szobájába és harmadnap megcsinálta az alapítványt, melyről fentebb szoltunk.

— **Igen ajánlható a nagyérdemű közönségnek** hogy szükségletet női és férfi divat cikkben, valamint szőnyeg, függöny, ágyterítő, és minden e szakmába vágó árukban most szerezzék be, mert alkalmi vétel van *Nádlér Lajos* divat áruházában, ahol a leltározás alkalmából a túlterhelt raktár miatt az árak lényegesen leszállítottak. Ugyanott két jó erkölcsű fiú tanulóul felvétetik.

— **Boszorkányegetés Koviton.** *Lurics Mara* egy 60 esztendőös öreg asszony úgy szerepelt *Koviton*, mint boszorkány. Ő maga is dicsekedett kuruzslásának sikereivel, mignem megesett rajta a szégyen, hogy *Joszics Gyákó* kitiltotta a házából. Az öreg asszony megfenyegette *Joszicsot* hogy majd reászorul nemsokára és

Joszics tehene és meg is döglött. A babonás falubeliek nyomban készek voltak az ítélettel, hogy *Lurics Mara* rontotta meg a tehenet és *Joszics* egyik szomszédja: *Gavaszki Mihály* ezt szemébe is mondta az öreg asszonynak, a ki azzal vágott vissza, hogy vigyázzon, mert az ő tehene is úgy jár. És ime, pár napra *Gavaszki Mihálynak* tehene is elpusztult. Ekkor azután már bizonyos volt mindenki előtt, hogy a vén asszony boszorkány. — Tegnapelőtt éjjel tűzlárma ébredt föl a lakosság. *Lurics Marának* a vityillója égett, a tüzet ugyan hamarosan eloltották, de a vén banyát *bent találták összeéve*. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a vén asszonyt előbb agyonverték s azután rágyújtották a házat. A gyilkosokat is csakhamar kézrekerítette a csendőrség *Joszics Gyákó* és *Gavaszki Milán* személyében, kik azért verték agyon a vén asszonyt, hogy boszort álljanak rajta, a miért teheneiket megrontotta.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Levélbályegeket** küldtek játékonycélra: *Geistler Rezsóné* 3600, *Ceiler Gizella* 3628, *Hoffbauer Olga* 2466, *Gyarmathy Mariska* 500, *Tolb Jozefin* 11.859, *Templom-utcai leányiskola I. b) oszt.* 3400, *III. b) oszt.* 12.256, *Pálffy Géza* 7800, *Nagy Lajos* 250, *Málits Nándor* 200, *Fejér Ernő* 618, *Sóki Arpad* 1425, *Hidvéghy József* 1795, *Boka Ferenc* 1850, *Parean Vazul* 19.420, *Csiky István* 6500, *Gyarmathy Gyula* 500: összesen 77.661. *Csik János*.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadójavatalát érdeklő megbízásokat.

Vizsga után.

(Szezonkép.)

Arad, július 4.

Marci, a csodagyerek, szülőinek a büszksége levizsgázott. Magaviselete: példás, szorgalma: ernyedetlen, előmenetele: kitűnő. Jövőre már a harmadik elemibe fog járni, de a szülői már most elhatározták, hogy egyetemre is fogják járatni. A vizsgálaton olyan értelmesen, komolyan és felnőtt embert megszegyenítő gesztusokkal szavalt a versét, hogy mindenki csak ámult-bámult. A költemény igen egyszerű volt, de megindító és tanító ur válogatta valamelyik verses könyvből.

Befejeztük most az évet,
Dolgoztunk is, mint a méhek.
Jó tanítónk édes szava
Tudományra megoktata.
Amit gyűjtünk éven átál.
Im halljátok buzgósággal.
Hogy ha gyöngén is felelünk.
Esztendőre jobb lesz eszünk.
Hogyha pedig megdicsértek,
Köszönet és hála néktek.
Hála a Mindenhatónak,
Hála a jó tanítónak,
Hála a gondos szülőknek
Vagy gyámoknak s minden népnek.

A vizsgálat után nagy diadallal vitték haza a *Marci* gyereket. Még a cukrászhoz is betértek, hol duskálhatott minden jóban. Az édes apa eldicsekedett a cukrász előtt a *Marci* fiával, hogy milyen szépen szavalt. *Marci* éppen egy csokoládés, habos tortába sülyedt el a szó szoros értelmében.

— *Marci*, szavald el csak azt a verset — mondotta az apa. És *Marci* szájában nagy habos csokoládé-darabbal rákezdte:

Dolgoztunk is, mint a méhek . . .

— Nem úgy, fiam. Állj fel, hajtsd meg magadat és kezd el újra.

Marci engedelmesen felállt, nagyot nyelt, meghajította magát és rágyújtott újra:

— Befejeztük most az évet,
Dolgoztunk is, mint a méhek . . .

Elszavalt a verset végig, az utolsó szó után meghajította magát és jutalmul mandolás tortát kapott. A cukrásztól kilépve, ismerősükre bukkantak. Apa csakhamar odaszólt *Marcinak*:

— Fiam, hogy is van az a vers?

Marci az ut közepén meghajította magát és elkezdte:

— Befejeztük most az évet,
Dolgoztunk is, mint a méhek . . .

És elmondta újra az egész verset. Az apa megfedte:

— Fiam, egy sort kihagytál, ha jól emlékszem.

Tovább mentek. A plébános ur jött velük szembe. A plébános már messziről mosolygott *Marcira*:

— Vizsgáról, vizsgáról, ugye?

Apa felelt:

— Vizsgáról jövőnk, tisztelendő uram.

Marci egy verset is szavalt. Mond el csak, *Marci*.

— Befejeztük most az évet,
Dolgoztunk is, mint a méhek . . .

Marci szerencsésen be is fejezte a költeményt.

— Fiam, — szolt az apa dorgálva, — ha jól emlékszem, két sort kihagytál.

— Szépen szaval a gyerek — mondotta a ébános ur' és elbucsuzott. Végre haza térhetk. Marciat kissé kényelmesebb ruhába öltöztették, aztán ebédhez ültek volna, de még nem itt meg a Flóra néni, Samu bácsi, a Döci tánt, az esperes, a főbíró és mindazok, a kik hivata-sak voltak az ebédre. Először Döci tánt érkeztették meg. Nehány szóváltás után apa már oda-izolt Marcihoz:

— Fiam, a verset.

— Befejeztük most az évet,
Dolgoztunk is, mint a méhek . . .

— Fiam, szép volt. — mondta az apa, a mint Marci a végére ért, — de négy sort ki-hagytál, ha jól emlékszem.

Eközben megérkezett a Flóra néni, a ki csak a végét hallotta a versnek.

— Marci, szavald el újra, de ne hagyj ki belőle egy betűt sem.

— Befejeztük most az évet,
Dolgoztunk is, mint a méhek . . .

Marci ezuttal még a „s“ kötőszót sem hagyta volna ki. Alighogy elszavalta a verset, az esperes lépett be a főbíróval. A tekintélyes személyek nagyon kíváncsiak lettek, hogyan szaval a Marci gyerek. Marci tehát újra felállt, meghajította magát és rákezdté:

— Befejeztük most az évet,
Dolgoztunk is, mint a méhek . . .

— Ejnye fiam — szolt szemrehányón az apa, — te egész gondolatokat sikkasztasz el a versből.

— Mi, mi? — kérdezte Samu bácsi, ki két jó barátjával épp megérkezett.

— Ni itt jön a Samu bácsi, szavald el csak újra Marci.

— És Marci éhesen, szikrázó szemmel, de engedelmesen rágyujtott:

— Befejeztük már a méhek
Dolgoztunk is mint az évek . . .

— Nem jól van Marci, már összezavarod. Mát micsoda fejed van néked? Pihenj kissé és akkor szavalni fogsz.

Ujabb vendégek érkeztek. Lassankint megtelt a szoba. A vendégek száma teljes volt. Ebédhez ültek, tányér-, evőeszköz-csörömpölés közt nevettek, beszélgettek, csupán Marci volt komor és méléző. A pecsenye után az apa megszólalt:

— No Marci fiam, a verset.

— Papa kérlek, még pihenek kicsit — szolt Marci általános derűtség közt.

Süteményeket hoztak, Marci pihent és tömte magába a falatokat. A sajt után apa újra megszólalt:

— Marci fiam, a verset.

Marci elsápadt. Homlokára kiütött a verejték.

— Jesszus, mi bajod fiam? — szolt a mama megdöbbenve.

Marci rögtön kivitték a szobából. Ágyba fektették, mert láza volt.

— Sokat evett — mondotta apa. A mama pedig nagy nyugtalanságában orvost hivatott. A doktor bácsi megérkezett. Megfogta a Marci pulzusát és nyájasan kérdezte:

— Mi bajod, Marci?

És Marci félig lázas álmában rákezdté:

Befejeztük most a méhet,
Dolgoztunk is, mint az évek . . . az évek,
Hála a gondos szülőknek,
Vagy gyámoknak s minden népnek . . . népnek.

—ni.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Kéményseprők gyűlése, Csabán. A Magyar Alföldi Kéményseprők Ipartársulata első évi rendes közgyűlését Békéscsabán, június hó 7-én. délután 2 óraker, számvizsgálatát ugyanaznap reggel 8 óraker, választmányi gyűlését 9 óraker tartja. A közgyűlés napirendje: 1. A választmány évi jelentése. 2. Pénztári jelentés, vagyonmérleg és felmentvény. 3. Jövő évi költségvetés. 4. Indítványok. 5. Választmányi indítvány tiszteletbeli tagok választása; a vármegyei kéményseprési szabályrendeletek módosítása. 6. Elnök, alelnök, 3 számvevő, 6 választmányi tag és 2 pöttag választása.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A Demeter-utcai gyilkosok elítelve. Öt napig tartott tárgyalás után az esküdtbíróóság ma hozott ítéletet a Demeter-utcai gyilkosok bűnyűgyében. A mai nap kérdések feitevésevel kezdődött. Domokos László kir. alügyész a btk 308. §-ba ütköző haláltokozó sulyos testisértés büntetéeért kérte elítelni a két bűnöst. Ez a szakasz három évig terjedhető börtön büntetést szab ki. Szokatlan esemény következett ezután: Szucsus János dr. Szerendán védője a 306. §. alkalmazását kérte védeencére, dacára annak, hogy ez a szakasz sulyosabb, tíz évig terjedhető fegyházat ir elő. Az ügyész által indítványozott §. ugyanis az esetre szól, ha a több tettestárs közül a tulajdonképeni bűnös meg nem állapítható. Szucsus dr. pedig abban a reményben kérte a sulyosabb szakasz alkalmazását, hogy az esküdtek bizonyítékok hiányában nem tudván Szerendánt a gyilkosság egyedüli tettesének tekinteni, kénytelenek lesznek felmenteni őt. Az esküdtek azonban az ügyészség feltett kérdésre Szerendánt és Risztint, mint egyaránt tettestársakat bűnösöknek mondták ki. Szucsus védő kérdéseire pedig nem-mel felelték. Domokos ügyész védő, Szucsus János dr. és Morsó Jusztin védbeszéde után, a bíróság meghozta ítéletét, a mely Risztin Illést egy évi börtönre, Szerendán Jánost pedig két évi börtönre ítélte. Risztinnek azonkívül 14 napot büntetéséből kitöltöttnek vettek. Az ítéletbe a vád képviselője bele-nyugodott, a két védő azonban az ellen sem-miségi panaszt jelentett be.

§ Az anya büne. Özv. Grünwald Salamon-né vidékről került fel néhány évnel ezelőtt Budapestre. Ott nem valami rózsás viszonyok között élt és szükségében arra vetemedett, hogy 17 éves feltűnő szépségű leányát, a ki a tanítóképző-intézetet végezte, lelketlenül eladja. Több olyan asszonynál járt, a ki az efféle „portékát“ meg szokta vásárolni. De azok a rendőrségtől való félelmükben visszautasították. Végre aztán mégis akadt vállalkozó, a ki jókora summa pénzben állapodott meg az anyával. Ennek a vállalkozónőnek a lakásán került bűne a szerencsétlen leány, a ki aztán erkölcsileg tönkre jutva, egy gazdag gabonakereskedőhöz ment lakni. Grünwaldné azt akarta, hogy a leány térjen vissza hozzá, de az rá se hederített, mire az anya boszúból feljelentette gyermekét a VII. ker. kapitányságnál erkölcs-telen üzemek miatt. A fegyver azonban visszafelé sült el, mert a leány a kapitányságnál elmondta, hogy anyjának semmi oka sincs vádolni őt, de annál több oka van neki, mert az anyja 100 frtért eladta Winternitz Jakabnének. E vallomás alapján az anyát letartóztatták és az ügyet áttették a büntető törvényszékhez, a mely Grünwaldné csábítás büntetéeért elítélte 2 évi fegyházra, Winternitz Jakabné pedig kerítés által elkövetett kihágás cimen 400 korona pénzbüntetéssel sújtotta. A kir. ítélőtábla I. büntető tanácsa Freureisz István elnöklete mellett ma foglalkozott ezzel az ügygyel és dr. Böhm Alajos ügyész vádindítványának, továbbá dr. Kiss Ferenc és dr. Földes Árpád ügyvédek védbeszédeinek meghallgatása után, Grünwaldné büntetését egy évi börtönre, Winternitzné pedig 100 koronára szállította le. — Dr. Kiss az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be.

NAPIREND.

Július 5. Péntek. Róm. kath. naptár: Ciril. Metód. — Protestáns naptár: Ciril. Metód. — Görög-keleti naptár (június 22.): Ozseb. — A nap kél 3 óra 55 perckor, nyug-szik 7 óra 42 perckor. — A hold kél 9 óra 25 perckor, nyugszik 7 óra 46 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 óraker 754.9 milliméter, délután 2 óraker 755.8 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 óraker C° + 18.9, délután 2 óraker C° + 21.2. — Szél iránya es ereje reggel 7 óraker DN. 2, délután 2 óraker DN. 3. — Felhőzet reggel 7 óraker borult, délután 2 óraker borult, dörög, esik. — Csapadék az utóbbi 24 órában 7 milliméter.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, eső, később derülés, szelcs.

Szabadságsaroi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölösey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Eröklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Július 6. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület választmányi ülése este 6 óraker (Millennium külön terme.)

Július 7. Az aradi könyvnyomdászok szakegyletének júliálisa (Csálai erdő.)

Július 10. Városi közgyűlés délután 4 óraker.

Július 15. A magyarországi Minorita-káptalan nagygyűlése. — Körjegyzőválasztás Almáson.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

= Az aradi közüti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1901. június 16-tól 30-ig. Személyszállítás 1901. június 16-tól 30-ig 24506 személy, bevétel 4645 korona 20 fillér, 1900. június 1-től 30-ig 22933 személy, bevétel 4279 korona 30 fillér, 1901. január 1-től június 30-ig 225990 személy, bevétel 43749 korona 80 fillér, 1900. január 1-től június 30-ig 236984 személy, bevétel 45976 korona 70 fillér. Teherszállítás 1901. június 16-tól 30-ig 1225620 klg., bevétel 1230 korona 88 fillér, 1900. június 16-tól 30-ig 850020 klg., bevétel 1007 korona 69 fillér, 1901. január 1-től június 30-ig 16613950 klg., bevétel 16796 korona 72 fillér, 1900. január 1-től június 30-ig 12602410 klg., bevétel 13651 korona 77 fillér.

= Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Berich Abraham vaskereskedő Krakó, Modern J. vaskereskedő Pozsony. — Knöpfler Mihály kereskedő Esztergom. — Weil Zsófia kereskedő Adlerkostelez. — Stein Ignác kereskedő Pilsen. — Basch Alajos kereskedő Liebling.

S z e s z ü z l e t.

— Július 4. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék: 12.80—13.— korona mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 4. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 78 — 78 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 82 — 83 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogrammon sulyban 83 — 84 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 84 — 86 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon feüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 80 — 82 fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon sulyban 78 — 80 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 80 — 82 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillerekben értendők. Szokásszerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogrammon vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40/0 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám. Július 1. napján volt készlet 53,989 darab, Július 2. napján felhajtott 343 darab, Július 3. napján elszállított 752 darab, Július 3. napján maradt készletben 53,580 darab. Üzlet: Csöndes.

értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 4.

Déltőzsde. A buzakínálát mérsékelt, vételkedv gyöngye Lanya iránzat mellett 8000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonane-mek közül tengeri 10, rozs és zab 5 fillérrel olcsóbb. Idő-járás esős.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.90—7.91
Rozs októberre	6.70—6.71
Zab októberre	6.17—6.18
Tengeri júliusra	5.13—5.14
Tengeri augusztusra	5.24—5.25
Tengeri 1902. májusra	4.90—4.91
Repce augusztusra	12.80—12.90

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.93—7.94
Rozs októberre	6.68—6.69
Zab októberre	6.14—6.15
Tengeri júliusra	5.13—5.14
Tengeri augusztusra	5.13—5.14
Tengeri 1902. májusra	4.87—4.88
Repce augusztusra	12.80—12.90

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	642.25
Magyar hitelrészvény	647.—
Leszámitolóbank részvény	431.—
Rima-Murányi vasmű részvény	464.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	643.—
Közuti vasút	579.—
Városi villamos vasút részvény	291.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, július 4.

Magyar aranyjárdék 40/0	118.—
Magyar koronajárdék 40/0	93.—
Magyar arany 41/20/0	120.25
Magyar ezüst 41/20/0	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.20
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	173.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	145.—
Osztrák papírjárdék	98.75
Osztrák járdék ezüst	98.75
Osztrák járdék arany	117.60
Koronajárdék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	1750.—
Magyar hitelbank részvény	647.—
Osztrák hitelbank részvény	643.75
Osztrák-magyar államvasút	643.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.03
Német birodalmi márka	117.35
London	239.50
Páris	95.05

IDEGENEK ARADON.

— Julius 4. —

Központi Szálloda. Gemel József városi fő-jegyző Temesvár. — Heuduska Lipót felügyelő Te-mesvár. — Pendel Adam kereskedő Temesvár. — Oppenheim József kereskedő Temesvár. — Manassy Gyula magánzó T. Murány. — Löffler Jakob birto-kyos Csátár. — Nuszbaum Izidor bérlő Sajtény. — Neuman József fakereskedő Miskolc. — Mayer Gyula ügynök Szombathely. — Selingman Alfréd utazó Bécs.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkeznek:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.00	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről sz. r.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig sz. r.	5.20	Személyvonat este	6.56

CSARNOK.

A fiam pártfogója.

Írta: Tolnai Lajos.

(4)

(Folytatás.)

Reszketve szedtem össze könyveimet és már kora reggel ott járkáltam az iskola körül, a melybe fél nyolckor volt szabad belépünk, Nem féltem többet a számtantól.

Nem tudtam megállani, elárultam, hogy én leszek a felügyelő.

— Miért? — kérdezték mindenfelől.

— Mert a tanár ur ezt nekem megígérte.

— Hol?

— Nálunk.

— Ott volt?

— Ott.

— Hallod ezt, Dallos?

A fiu sirva kereste kalapját és futott haza. Csakugyan, alig belépett a tanár ur, kiszolította Dallost.

— Nincs itt Dallos! — kiáltotta 55 torok.

— Ugy? annál jobb. Markos Károly — jér!

A meglepett osztály irigyen tekintett reám.

— Ezennel téged nevezlek ki felügyelővé, kretamesterré, spongyafőnöké, kabátfeladóvá, osztálykönyvkezelővé és belső biztosommá. Lépj hivatalodba és haladj az erény utján. Megértettél?

— Igen.

Ekkor már nyílt az ajtó és belépett egy kövér, magas, szép zsidóasszony. Ott állt a háta mögött Dallos Mór.

A tanár ur rögtön kiment és én átvettem a felügyeletet.

Néma csendesség volt, mert mindenki akarta tudni, mi történik a folyosón.

Hallottuk, hogy a tanár ur igen ingerülten kiabálja: ez így van, ennek így kell lenni, nagysád! A fiu oly csinyt tett, a miért egyelőre a felügyelői tiszttel kényszerítve voltam mást megbizni. Különbben mi értjük egymást. Otthon bővebben. Több nem hallatszott be.

Ur maga szinte csak az óra végére jöhetett be.

— Kitünő rend, meg vagyok veled elégedve Károly.

Nagyon boldog napjaim lettek volna, ha otthon minden meg nem változik.

Százsor elhatároztam, hogy apámnak mindent elmondok, hogy a tanár ur sokszor sétál a mamával, a mit nem szeretek, de hát Zagyvas ur más nővel is sétálgatott, azért az egész iskola így hívta, hogy: Hölgyfutár.

Nem tudtam, hogy tegyem, hogy anyámnak is bajt ne okozzak.

Hét hét után mult.

A háznál mindenkinek úgy említette anyám a tanár urat, hogy nálunk megfordult (igen sűrűn megfordult és mindig estve), hogy „a fiam pártfogója“.

Sokan csúfolódtak is a pártfogóval és különösen a vén Bognárné igen illetlenül viselte magát anyámmal szemben — mégis —

Hát elmentem apámhoz, azt mondtam: ne legyek felügyelő, nem bánom, de apámról megvetéssel ne beszéljen senki.

Ha eddig semmit sem tudott meg — nem is értem, hogy egy apa, hogy nem tud meg azonnal mindent — hát most tudjon meg.

Füstös kis sötét szobácskában dolgozott apám, egy négyemeletes háznak a hátulso udvari részében.

Deszkákkal elkerített kettőformába ültek hárman.

— Mi az? mi baj? Csak nem édes anyádnak —

Szegény apám egészen kikelt arcából, úgy megijedt.

— Nem.

— Tűz vagy valami tolvaj!

— Semmi, csak én akarnék apámmal beszélni egypár szót. De itt nem tehetem.

— Pénz? Lesz.

— Nem.

— Iskolában esett valami?

Fiókjába zárta iratait s kilépett a folyosóra.

— Apám — én nem állhatom tovább.

— Mit?

— Anyám —

— Türed; egy jó anyától mindent el lehet tünni.

— De a mit csinál, azt nem —

— Mit csinál? Menjünk ide a raktárba.

Apám levette a kalapját és homlokáról kezdett hullani a verej

— Mit csinál?

— A tanár ur husvétől hozzánk.

— Melyik?

— A Zagyvas ur, a számtaná

— És? Ezt nekem nem tudta mondani?

— Nem mertem! A tanár ur a mamát.

— Micsoda? Te —

Apám fölemelt és háromszor odacsapott egy ferslágához.

Rettenetesen káromkodott, tépte a hajrugott, azt hittem megöl.

Hazakergetett.

(Vége következik.)

NYILTTÉR.*

BORHÓZ LEGJOBB!!

KITÜNO ASZTALIVI

és

25

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITA

A nagyérdemű közönség becses tü mására hozom, miszerint a hazai jól névnek örvendő

„Fonciére,
Pesti biztosítóintézet
helybeli főügynökségét

mai nappal átvettem, mely tevékenység mellett az intézet titkára:

Sági Henrik ur

fog eddigi változatlan hatáskörében, n a főügynökség titkára közreműködni, és rem a nagybecsű közönség szives bizal és pártfogását,

Arad, 1901. július 5.

Bódi Bodog

a „Fonciére, Pesti biztosítóintézet főügynöke.

906

Uj rend
a Simay gőzfürdőben

Mint eddig a női gőzfürdő, úgy ez a férfi gőzfürdő is minden kedde pénteken délután 2—6 óráig van nyitva a t. közönség részére kedvező árban: 80 fillérért.

Simay Istvá

gőzfürdő tulajdonos

897

Korcsmabérbeadási hirdetmény.

A csúcsi állami kőbánya és közüző telepen levő korcsma-helyiség és italmérési jog a f. évi augusztus hó 15-től az 1903. évi augusztus hó 15-ig terjedő két évre nyilvános versenytárgyalás után bérbe-adatik.

Az írásbeli zárt ajánlatok a megajánlott két évi bérösszeg 5°-át kitevő biztosítékkal együtt f. évi július 15-ig alul-írott vezetőséghez nyújtandók be, a hol is a részleges ajánlati feltételek szóval vagy írásban bármikor megtudhatók.

Halmágy-Csucs, 1901. június 22.

863 M. k. kőbányavezetőség.

M. kir. államv. budapest jobbpárti üzletv.

21858—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

Kőbányai lakólázainkban létesítendő vízvezeték és ezzel kapcsolatos munkák biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek, nemkülönben a zárlevél tervezete az alulírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának hivatalos helyiségében (külső kerepesi-ut, szemben a keleti pályaudvarral) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb f. é. július hó 10-én déli 12 óráig a jobbpárti üzletvezetőség titkárságánál nyújtandók be következő felirattal: „Ajánlat a kőbányai lakóházakban létesítendő vízvezeték és ezzel kapcsolatos munkákra.”

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi július hó 9-ig déli 12 óráig 200 korona, azaz Kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Az értékpapírosok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebbi árfolyama szerint, de névértékét meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak tartjuk fenn.

Budapest, 1901. június hóban.

A m. kir. államv. Bpest jobbpárti üzletvezetősége.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

M. kir. belügyminiszter ur ő nagyméltósága 38772—VI. b. számú rendelete szerint a Brem C. bécsi-marienbadi sashoz czimzett gyógyszer-tára „Marienbadi tabletták” név alatt oly összetett gyógyszert hoz forgalomba, mely Extr., Alvest és Podophylint tartalmaz. A Rukin és Albrecht lipcei cég pedig „Ocidonor Viktory Animator” stb. eféle név alatt mindenféle betegségek ellen csodahatással bíróknak hirdetett készüléket hoz forgalomba, melyek gyógyhatás tekintetében teljesen értéktelenek s tisztán a közönség megtévesztésére szolgálnak.

A szóban lévő gyógyszer különlegesség és készülékek forgalomba hozatalát belügyminiszter ur ő nagyméltósága előbbi számú magas rendeletével eltiltván, ezen körülményt azzal teszeme közhírré, hogy a ki ezen szerekeket árulja, vagy osztogatja, az 1879. évi XL. t.-cz. 92. §-a 2. pontja értelmében 200 koronáig terjedő pénzbírsággal fog sújtatni.

Arad, 1901. június hó 4-én.

Sarlot,
főkapitány.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a f. évi nyári országos vásár július hó 5-én kezdődik s öt napon át, azaz 1901. évi július hó 9-ig bezárólag tart.

Aradon, 1901. évi június hó 3-án.

A városi tanács.

Hirdetmény.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-cz. 3. §-a alapján kereskedelmi miniszter őnméltósága a következőket rendelte el:

„Robbanékony áruknak a szállítási eszközökből való kirakása és hazaszállítása vásárnapokon, valamint Szent-István napján, egész napon át végezhető.”

„A kézi zálogüzletekben a zálogtárgyak bezálogosítása és kiváltása vásárnapokon déli 12 óráig végezhető.”

Jelen rendelet a kihirdetés napján életbe lép.

Arad, 1901. június hó 10-én.

Sarlot,
főkapitány.

4452—1901. khsz.

Hirdetmény.

Kereskedelmügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltóságának 11951/XI. számú körrendelete szerint a pojatzi F. L. és társa Deutschlandsbergi gyufagyáros cég gyufáit a valóságnak meg nem felelő „Magyar Korona Gyufa” felirattal ellátott dobozokban hozza forgalomba.

Erről a helybeli kereskedőket azzal értesitem, hogy amennyiben valaki ezen gyufát a valóságnak meg nem felelő módon Magyar Korona felirattal hozza forgalomba, az illető ellen az 1884. évi XVII. t.-czikk 157. §-ának a) pontja alapján a megtorló iparkihágási eljárás folyamatba tétetni és 400 koronáig büntettetni fog.

Arad, 1901. június hó 16-án.

Sarlot,
főkapitány.

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyőződés, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni!

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája (Csanádi-palota)

Telefon 151. sz.

Az
ARADI KÖZLÖNY
Működőhivatala.

Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
Körlevelek, litografikus szépségben
Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
Számilák, praktikus rendszer szerint
Esküvői jelentések, meglepő választékban
Névjegyek, divatosak és secésslósak
Plakátok, az új század reklámjának megfelelően
Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság
Olcsó árak.
Diszkrét izlés

Egy teljesen új
női kerékpár
jutányos áron
eladó.

Megtekinthető Piller József
kereskedőnél Kis-Szt-Miklóson.

Hirdetmény.

A prezesti körjegyzőség
egy szakvizsgázott

egyen

1. évi augusztus hó 1-ével

alkalmazást nyerhet.

Évi fizetése 1000 korona és
120 kor. lakbér illetmény.

Ajánlatok alólirotthoz Pre-
zestre (u. p. Borossebes) inté-
zendők.

Kurta Demeter,
körjegyző.

902

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

99574—28100. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy
a vasuti kocsikban és az állomási
helyiségekben elhagyott tárgyak,
u. m. bőröndök, táskák, kalapok,
ruha- és fehérművek, botok, nap-
ernyők és esernyők stb. az alább
felsorolt állomásokon árverés alkalmával
azonnali készpénz fizetés
mellett el fognak adni:

állomáson	1. évi július hó
Debreczen	12-én d. e. 9 óra
Szeged	18-án d. e. 9 óra
Arad	30-án d. e. 9 óra

Budapest, 1901. július hóban.

Az igazgatóság.

8665—1901. khsz.

Hirdetmény.

A magyar szalmaanyag r. társaság az Aradon, Alsó-Marospart-sor 3. sz. a. üzemből levő gyártelepét egy szivattyúház és műhely felállításával kibővíteni óhajtván, az 1884. XII. t. cz. 27. §-a értelmében a telep helyszíni tárgyalására határidőül 1901. évi július hó 11. d. u. 5 órája a helyszíni kintüzetik, mikorra az érdekeltek az után is meghívottnak azon észrevétellel, hogy a helyszíni és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztálynál 1. évi július hó 11-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a petáni észrevételek írásban ugyanott, élő szóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtekinthetők, mivel amennyiben ilyenek nem emeltetnének s ha köztekintetek gátolag fel nem merülendnek, a telepengedély az idézett törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adni.

Arad, 1901. június hó 25-én.
Sariot,
főkapitány.

„Balf kénes iszapfürdő“

Sopron mellett,

a hasonnevű vasuti állomás közvetlen tözsomszedságában.

A gyógyfürdő erdős hegyektől védett gyönyörű völgyben terül el. Pormentes ozonduz levegő.

Javalva van: izom és izületi csuz, csuzos hűdésék, kőszvényes izületi lob, idült izzadmányok, görvélykór, bujakór, idült fémmérgezés, az idegek betegségei, a légzőszervek hurutjai, idült bőrbetegségek, sérülések és különböző csontbántalmaknál.

Gyógyhatányok: Meleg kénes fürdők. Kénes-vasas lápfürdők, melyek női bajoknál és idült csuznál használtatnak (a hivatalos vegyelemzés szerint vasoxyd tartalomban 18-szor oly erősek, mint a világhírű Marienbadi moorfürdők.) Villamos kénesvízfürdők. (Dr. Gärtner módszer szerint.) melyek főleg idegbántalmaknál alkalmaztatnak rendkívüli sikerrel, villamos fényfürdők elhízás ellen. Szénsavas pezsgőfürdők szív- és idegbajok ellen, dr. Reitler-féle forróleg készülékek. Hidegvízgyógyintézet. Az összes fürdők a mai kornak megfelelően, a legnagyobb kényelemmel vannak berendezve.

Ívó kurául a kénes savanyuvízforrások és egy főleg a vese és hólyagbántalmaknál kitűnő gyógyhatású lithiumos savanyuvízforrás lesz használva, mely utóbbi savanyuvíz 25 üvegeje (fél liter) 5 koronába kerül.

Bővebb felvilágosítással szolgál: Balf kénes gyógyfürdő igazgatósága, vagy a tulajdonos Med. dr. Wosinski István. Posta, vasuti és telefon állomás a fürdőtelepen. 857

Korszakalkotó új találmány!

Legtökéletesebb és legtartósabb hűtőkészülék.

Szabadalmazott.

„Villám“ jég szekrény és pincze

gyártja a feltaláló

Bucsanycz József

ácsmester és építési vállalkozó

Budapest, X., Kőbányai-ut 44—46.

Az új jég szekrények minden tekintetben felülmúlják az eddig használatban levő készülékeket.

A „Villám“ jég szekrény kiválóbb előnyel: Minden alkatrésze teljesen fából készült és csakis a lecsurgó víz felfogására van alul bádogtartályal ellátva. Ezen berendezés egyenletes, tiszta levegőt nyújt és mert a falak nincsenek bádoggal kipárnázva, nem izzadnak és így a szekrényben hűtött anyagok nincsenek rothadásnak kitéve.

A „Villám“ jég szekrényben 70 százalék jégtakarítás érhető el.

A „Villám“ jég szekrény rendszerén alapszik, de annál tökéletesebb, mert a jég a hűtőanyag helyett levegővel hűtődik, a hőszigetelő rétegen kívül légréteggel van ellátva.

A jégapadás időnyenként legfeljebb 25 százalék.

A „Villám“ jég szekrények és jégpinczék sokkal olcsóbbak, mint a most használatban levő régi rendszerűek. 336

Tervekkel és költségvetésekkel kívánatra díjmentesen szolgál a feltaláló:

Bucsanycz József

Budapest, X., Kőbányai-ut 44—46.

2472—1901. sz.-hoz.

Hirdetmény.

A lippai m. kir. főerdőhivatalhoz tartozó sistárovecezi m. kir. erdőgondnokság gornyikövesti, kövesd-susácsi és lalasincai erdőrészekben az 1902—1906. évekre, tehát öt évre kitűzött vágásterületeken levő fakészleteknek külön-külön leendő eladása céljából a lippai m. kir. főerdőhivatalnál folyó évi augusztus hó 12-én d. e. 10 órakor árverés fog tartatni.

A gornyikövesdi 108-57 k. hold kiterjedésű vágások kikiáltási ára 38211-55 kor.; a kövesd-susácsi 74-35 k. hold kiterjedésű vágások kikiáltási ára 14452-94 korona, a lalasincai 196-75 k. hold kiterjedésű vágások kikiáltási ára 55455-92 korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár tiz (10) százaléka.

Bővebb felvilágosítással a lippai m. kir. főerdőhivatal s a sistárovecezi m. kir. erdőgondnokság szolgál.

Lippa, 1901. évi június hóban.

M. kir. főerdőhivatal.
(Utánnymot nem díjaztatik.)

Magyar Kir. államvasutak igazgatóság.

28902—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesithetlen és fölös szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomáson	1. é. július hó
Bpest. ny.	18-án
Nagyvárad	18-án
Pozsony	22-én
B.-Csaba	22-én
Szeged	23-án
Kassa	23-án
Szabadka	23-án
Kolozsvár	24-én
Pécs	24-én
Debreczen	24-én
Bpest dpart	25-én
Veszprém	25-én
Arad	25-én
Kecskemét	29-én
Győr	29-én
Zágráb	29-én
Miskolcz g. p. u.	30-án
Eszék	30-án
Ujvidék	30-án
Bpest-Józsefváros	31-én
Szatmár-Németi	31-én

Budapest, 1901. július hóban.

Az igazgatóság.

4363—1901.

Pályázati hirdetmé

Aradvármegye pécskai jához tartozó Szemlak nagy ségben üresedésben lévő ségi orvosi állás választás jáni betöltésére határidő évi július 23-ik napjának 9 óráját Szemlak községhez kitűzöm.

Az állás javadalmazása korona évi fizetés, 40 fillér pali és 80 fillér éjjeli látsási díj.

Felhivom az ezen állás nyerni óhajtókat, miszerin vosi oklevél és az eddigi kódésüket igazoló okmán kal felszerelt pályázati k nyüket hozzám a válas megelőző napig nyujtsák l

Pécska, 1901. június 25-én.

Senk Ferenc

905

főszolgabíró

M. kir. államvasutak üzletv. Sz

21237—1901. szám.

Hirdetmény

A magyar királyi államva szegedi üzletvezetősége nyil ajánlati tárgyalást hirdet a felvételi épület és áruraktár vitése és a kibővítéssel kap tos átalakítási munkáinak hajtására.

Az ajánlatok a költségvetés segárjegyzék, szerződés ajánlati minta és pályázati ílek, valamint a munkák vég tásához kötött feltételek, Sze a magyar királyi államva üzletvezetőségének pályafert és építési osztályában és a viczai osztálymérnökségnél tekinthetők.

Ajánlatok legkésőbb 1901 július hó 18-án déli 12 óráig tandók be a szegedi üzletv ség titkárságánál.

Az ajánlatokat egy koror ajánlat mellékleteit 30 fillér lyeggel ellátva, lepecsételve vetkező felirattal nyujtandó „Ajánlat a rumai felvételi és raktár kibővítésére.“

Csak az összes munkák ajánlatok fognak figyelembe tetni.

Az ajánlat benyújtását előző napon, 1901. évi július 17-én déli 12 óráig 650 kor., hatszázötven korona teendő le bánatpénz a magyar kir. á vasutak szegedi üzletvezetős nek gyűjtőpénztáránál készpénz vagy állami letétekre alka értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló leté az ajánlathoz nem csatolandó Az értékpapirok a buda illetőleg bécsi tőzsdén leg jegyzett, 14 napnál nem r utolsó napi árfolyam szerint mittatnak, de soha névértéken Csak idejében beérkezet belü ajánlatok szolgálhatnak gyalás alapjául.

Posta útján beérkezett ajá és bánatpénzek tértívél adandók fel.

Szeged, 1901. június hó

Az üzletvezető

(Utánnymot nem díjaztatik)